

Remete FARKAS LÁSZLÓ

MAGYAR NÉPIES IGÉZŐK ÉS RÁOLVASÓK

Verses imádságok, fohászok, napi, havi és ünnepköri igézők, regulák, sorolók, jóslók...
Nagy-magyarországi feljegyzések, gyűjtések, nyelvi és népi emlékek felhasználásával...

Régies-népies stílusban, és korabeli nyelvezetre törekedve...
Népköltések, töredékek, babonák, szólások alapján...
Ősi népi vallásos emlékek fennmaradásáért...
Pannon ösvényt járók felkészüléséhez...
Ősmagyar hitet felelevenítőknél...
Magyar lelkiélet felidézésére...
Hagyomány megőrzéséért...
Múltunk tiszteletért!
Magyarságunkért!
Magunkért!

KÉZIRAT

Budapest, 2014.

TARTALOMJEGYZÉK

I. FEJEZET: IMÁK, FOHÁSZOK, DÍCSÉRŐK.....13

EGY ISTENHEZ, ÉGATYÁHOZ.....	13
Reggeli köszöntő.....	13
Napi ima.....	13
Étekköszönő.....	13
Esti fohász.....	13
Áldáskérő.....	13
Dicsőítő.....	13
BOLDOGASSZONY FÖLDANYÁHOZ.....	13
Reggeli köszöntő.....	13
Napi ima.....	14
Étekköszönő.....	14
Esti fohász.....	14
Áldomás.....	14
Fohász.....	14
Tisztuláskérő.....	14
Könyörgő.....	14
Segélykérő.....	15
Hálálkodó.....	15
ÉGI-FÖLDI TEREMTŐKHOZ.....	15
Népi hitvallás.....	15
Áldáskérő.....	15
Áldomás.....	15
Hárító.....	15

II. FEJEZET: HETI RIGMUSOK.....16

HETI NAPI SOROLÓK.....	16
Hét napjai.....	16
Hétmentő.....	16
Heti ajánló.....	16
Soroló.....	16
Megmondó.....	16
Megtiltó.....	16
Megmondó.....	16
Heti ígézet.....	17
HETI NAPI TISZTELŐK.....	17
Hétfői kérlelő.....	17
Keddi hárító.....	17
Szerdai dicsérő.....	17
Csütörtöki tisztelő.....	17
Pénteki elhárító.....	17
Szombati tisztelő.....	18
Vasárnapi tisztelő.....	18
Ünnepköszöntő.....	18

NAPI STRÓFÁK	18
<i>Hétfő, hetedfő</i>	18
<i>Kedd, ketted nap</i>	18
<i>Szerda, harmadnap</i>	18
<i>Csütörtök, negyednap</i>	19
<i>Péntek, ötödnep</i>	19
<i>Szombat, hatodnak</i>	19
<i>Vásárnap, vásárnap, nagynap, szentnap</i>	19
<i>Ünnepnap, szökőnap</i>	19
NEVES HETI NAPOK.....	19
<i>Nagyfarsangi vásárnapok</i>	19
<i>Nagyfarsang hete</i>	20
<i>Nagybőjti vásárnapok</i>	20
<i>Húsvéti jeles napok</i>	20
<i>Zöldbőjti vásárnapok</i>	20
<i>Nyárbőjti vásárnapok</i>	20
<i>Kisbőjti vásárnapok</i>	20

III. FEJEZET: HOLDHÓNAPI RIGMUSOK.....21

HOLD-NAPI FOHÁSZOK.....	21
<i>Újhold köszöntő</i>	21
<i>Újhold fohász</i>	21
<i>Növőhold fohász</i>	21
<i>Telihold fohász</i>	21
<i>Fogyóhold fohász</i>	21
<i>Nappalhold fohász</i>	21
<i>Bújóhold fohász</i>	21
<i>Fohász holdfogyatkozásakor</i>	21
HOLD-HAVI REGULÁK.....	22
<i>Újhold</i>	22
<i>Növő hold</i>	22
<i>Telihold</i>	23
<i>Fogyó hold</i>	23

IV. FEJEZET: HÓNAPOS RIGMUSOK.....24

NÉPI HÓNAP-TÁR	24
<i>Tizenkét felsőbbbség</i>	24
<i>Tél hava</i>	24
<i>Télutó hava</i>	24
<i>Tavaszelő hava</i>	24
<i>Tavasza hava</i>	24
<i>Tavaszuató hava</i>	25
<i>Nyárelő hava</i>	25
<i>Nyára hava</i>	25
<i>Nyáruató hava</i>	25
<i>Őszelő hava</i>	25
<i>Ősz hava</i>	25
<i>Őszuató hava</i>	26
<i>Télelő hava</i>	26

HÓNAPOK RÉGIES-NÉPIES NEVEI	26
<i>Télközép</i>	26
<i>Télutó</i>	26
<i>Tavaszelő</i>	26
<i>Tavas</i>	27
<i>Tavasutó</i>	27
<i>Nyárelő</i>	27
<i>Nyárközép</i>	27
<i>Nyárutó</i>	27
<i>Őszelő</i>	27
<i>Ősz</i>	28
<i>Őszutó</i>	28
<i>Télelő</i>	28
<i>Hónapok</i>	28
HÓNAPKEZDŐ IGÉZŐK	29
<i>Hónapkérlelő</i>	29
<i>Hónapigéző</i>	29
<i>Hónapköszöntő</i>	29
<i>Hónapmegtisztelő</i>	29
<i>Újhónap tisztelő</i>	29
<i>Újhónap tisztelő</i>	30
V. FEJEZET: IDŐSZAKOK IGÉZETE	31
ÉV ELEJI IGÉZŐK	31
<i>Teremtő dicsérete</i>	31
<i>Boldogasszony dicsérete</i>	31
<i>Éjféli kívánság</i>	31
<i>Hajnali kívánság</i>	31
<i>Újévi köszöntő</i>	31
<i>Újévi kérlelő</i>	31
<i>Újévi fohász</i>	31
<i>Napkérlelő</i>	32
<i>Farsangoló</i>	32
TÉLVÉGI IGÉZŐK	32
<i>Télvégiérés</i>	32
<i>Gyertyaszentelő</i>	32
<i>Télvégi Napköszöntő</i>	32
<i>Vetésünnep</i>	32
<i>Nagyböjt</i>	32
TAVASZI IGÉZŐK	33
<i>Tavaszi Napkérő</i>	33
<i>Tavaszi Holdköszöntő</i>	33
<i>Fohász Boldogasszonyhoz</i>	33
<i>Esőkérő</i>	33
<i>Tavaszi Napköszöntő</i>	33
<i>Tavaszi Holdköszöntő</i>	33
<i>Tavaszi tisztító</i>	33
<i>Emlékező</i>	33
<i>Bűvölő</i>	33
<i>Komázó, mátkázó</i>	34
<i>Zöldböjt</i>	34

NYÁRI IGÉZŐK.....	34
Áldáskérő.....	34
Nyárközép köszöntő.....	34
Esőváró.....	34
Kérlelő.....	34
Esti tisztulás.....	34
Kalászfőző.....	34
Aratásbuzdító.....	35
Nyárböjt.....	35
ŐSZI IGÉZŐK.....	35
Teremtőre.....	35
Boldogasszonyra.....	35
Emlékező.....	35
Mártonozó.....	35
Kisböjt.....	35
Kívánó.....	35
Luca-idő fohászkodó.....	35
ÉV VÉGI IGÉZŐK.....	36
Télközép köszöntő.....	36
Karácsonyváró.....	36
Előesti kívánság.....	36
Estebédi kívánság.....	36
Karácsonyi áldomás.....	36
Karácsonyi köszöntő.....	36
Karácsonyi mondóka.....	36

VI. FEJEZET: ÜNNEPKÖRI NAPI RIGMUSOK.....37

KARÁCSONYI ÜNNEPKÖR.....	37
Éjféli (dec. 24-25.).....	37
Nagykarácsony (dec. 25.).....	37
1/1. Hetedfő Karácsony, István-nap (dec. 26.).....	37
1/2. Kettőnap Téli János-nap (dec. 27.).....	37
1/3. Harmadnap Aprószentek (dec. 28.).....	38
1/4. Negyednap Szürke Tamás-napja (dec. 29.).....	38
1/5. Ötödnap Dávid-nap (dec. 30.).....	38
1/6. Hatodnap Szilveszter-nap (dec. 31.).....	38
1/7. Hetednap Kiskarácsony (jan. 1.).....	38
1/8. Hetedfő Maklár-nap (jan. 2.).....	38
1/9. Kettőnap Benjámín-nap (jan. 3.).....	38
1/10. Harmadnap Titusz-nap (jan. 4.).....	38
1/11. Negyednap Simon-nap (jan. 5.).....	38
NAGYFARSANGI ÜNNEPKÖR.....	39
1/12. Ötödnap Gáspár-nap (jan. 6.).....	39
1/13. Hatodnap Attila-nap (jan. 7.).....	39
1/14. Hetednap Szeverin-nap (jan. 8.).....	39
1/15. Hetedfő Marcell-nap (jan. 9.).....	40
1/16. Kettőnap Pál-nap (jan. 10.).....	40
1/17. Harmadnap Ágota-nap (jan. 11.).....	40
1/18. Negyednap Ernő-nap (jan. 12.).....	40
1/19. Ötödnap Veronika-nap (jan. 13.).....	40
1/20. Hatodnap Félix-nap (jan. 14.).....	40

1/21. Hetednap	Lóránt-nap (jan. 15.)	40
1/22. Hetedfő	Gusztáv-nap (jan. 16.)	40
1/23. Kettednap	Antal-nap (jan. 17.)	40
1/24. Harmadnap	Piroska-nap (jan. 18.)	41
1/25. Negyednap	Sára-nap (jan. 19.)	41
1/26. Ötödnap	Fábián-nap (jan. 20.)	41
1/27. Hatodnap	Ágnes-nap (jan. 21.)	41
1/28. Hetednap	Vince-nap (jan. 22.)	41
1/29. Hetedfő	Zelma-nap (jan. 23.)	41
1/30. Kettednap	Timót-nap (jan. 24.)	41
1/31. Harmadnap	Pál-napja (jan. 25.)	41
2/1. Negyednap	Paula-nap (jan. 26.)	42
2/2. Ötödnap	Angelika-nap (jan. 27.)	42
2/3. Hatodnap	Károly-nap (jan. 28.)	42
2/4. Hetednap	Adél-nap (jan. 29.)	42
2/5. Hetedfő	Martina-nap (jan. 30.)	42
2/6. Kettednap	Marcella-nap (jan. 31.)	42
2/7. Harmadnap	Breda-nap (febr. 1.)	42
2/8. Negyednap	Gyertyaszentelő (febr. 2.)	43
2/9. Ötödnap	Balázs-nap (febr. 3.)	43
2/10. Hatodnap	Gilbert-nap (febr. 4.)	43
2/11. Hetednap	Ágota-nap (febr. 5.)	43
2/12. Hetedfő	Dorottya-nap (febr. 6.)	44
NAGYBŐJT IDEJE.....		44
2/13. Kettednap	Apalina-nap (febr. 7.)	44
2/14. Harmadnap	Aranka-nap (febr. 8.)	44
2/15. Negyednap	Apollónia-nap (febr. 9.)	45
2/16. Ötödnap	Kolozs-nap (febr. 10.)	45
2/17. Hatodnap	Bertold-nap (febr. 11.)	45
2/18. Hetednap	Livia-nap (febr. 12.)	45
2/19. Hetedfő	Jordán-nap (febr. 13.)	45
2/20. Kettednap	Bálint-nap (febr. 14.)	45
2/21. Harmadnap	Györgyi-nap (febr. 15.)	46
2/22. Negyednap	Júlia-nap (febr. 16.)	46
2/23. Ötödnap	Donát-nap (febr. 17.)	46
2/24. Hatodnap	Bernadett-nap (febr. 18.)	46
2/25. Hetednap	Zsuzsanna-nap (febr. 19.)	46
2/26. Hetedfő	Aladár-nap (febr. 20.)	46
2/27. Kettednap	Eleonóra-nap (febr. 21.)	46
2/28. Harmadnap	Péter-nap (febr. 22.)	46
2/29. Negyednap	Alfréd-nap (febr. 23.)	46
2/30. Ötödnap	Mátyás-nap (febr. 24.)	47
Szökőnap (febr. 25.).....		47
3/1. Hatodnap	Géza-nap (febr. 25. vagy 26.)	47
3/2. Hetednap	Edina-nap (febr. 26. vagy 27.)	47
3/3. Hetedfő	Ákos-nap (febr. 27. vagy 28.)	47
3/4. Kettednap	Elemér-nap (febr. 28. vagy 29.)	47
3/5. Harmadnap	Albin-nap (márc. 1.)	47
3/6. Negyednap	Lujza-nap (márc. 2.)	48
3/7. Ötödnap	Kornélia-nap (márc. 3.)	48
3/8. Hatodnap	Kázmér-nap (márc. 4.)	48
3/9. Hetednap	Adrián-nap (márc. 5.)	48
3/10. Hetedfő	Koletta-nap (márc. 6.)	48
3/11. Kettednap	Tamás-nap (márc. 7.)	48

3/12. Harmadnap	János-nap (márc. 8.)	48
3/13. Negyednap	Franciska-nap (márc. 9.)	48
3/14. Ötödnap	Ildikó-nap (márc. 10.)	48
3/15. Hatodnap	Teréza-nap (márc. 11.)	48
3/16. Hetednap	Gergely-nap (márc. 12.)	49
3/17. Hetedfő	Krisztián-nap (márc. 13.)	49
3/18. Kettednap	Matild-nap (márc. 14.)	49
3/19. Harmadnap	Kristóf-nap (márc. 15.)	49
3/20. Negyednap	Herbert-nap (márc. 16.)	49
3/21. Ötödnap	Gertrúd-nap (márc. 17.)	49
3/22. Hatodnap	Sándor-nap (márc. 18.)	49
3/23. Hetednap	József-nap (már. 19.)	49
3/24. Hetedfő	Hubert-nap (márc. 20.)	50
3/25. Kettednap	Benedek-nap (márc. 21.)	50
3/26. Harmadnap	Beáta-nap (márc. 22.)	50
3/27. Negyednap	Emő-nap (márc. 23.)	50
3/28. Ötödnap	Gábor-nap (márc. 24.)	50
TAVASZI ÜNNEPKÖR		50
3/29. Hatodnap	Gyümölcsoltó-nap (márc. 25.)	50
3/30. Hetednap	Emánuel (márc. 26.)	51
4/1. Hetedfő	Augusztá-nap (márc. 27.) Öntöző-nap.	51
4/2. Kettednap	Gedeon-nap (márc. 28.)	51
4/3. Harmadnap	Baracs-nap (márc. 29.)	51
4/4. Negyednap	Amadé-nap (márc. 30.)	51
4/5. Ötödnap	Balbina-nap (márc. 31.)	51
4/6. Hatodnap	Hugó-nap (ápr. 1.)	51
4/7. Hetednap	Áron-nap (ápr. 2.)	52
4/8. Hetedfő	Richárd-nap (ápr. 3.)	52
4/9. Kettednap	Ambrus-nap (ápr. 4.)	52
4/10. Harmadnap	Vince- és Mira-nap (ápr. 5.)	52
4/11. Negyednap	Vilmos-nap (ápr. 6.)	52
4/12. Ötödnap	Herman-nap (ápr. 7.)	52
4/13. Hatodnap	Dienes-nap (ápr. 8.)	52
4/14. Hetednap	Erhard-nap (ápr. 9.)	52
4/15. Hetedfő	Zsolt-nap (ápr. 10.)	52
4/16. Kettednap	Leó-nap (ápr. 11.)	53
4/17. Harmadnap	Zénó-nap (ápr. 12.)	53
4/18. Negyednap	Ida-nap (ápr. 13.)	53
4/19. Ötödnap	Tiborc-nap (ápr. 14.)	53
4/20. Hatodnap	Anasztázia-nap (ápr. 15.)	53
4/21. Hetednap	Bernadett-nap (ápr. 16.)	53
4/22. Hetedfő	Rudolf-nap (ápr. 17.)	53
4/23. Kettednap	Apolló-nap (ápr. 18.)	53
4/24. Harmadnap	Emma-nap (ápr. 19.)	53
4/25. Negyednap	Tivadar-nap (ápr. 20.)	54
4/26. Ötödnap	Konrád-nap (ápr. 21.)	54
4/27. Hatodnap	Noémi-nap (ápr. 22.)	54
4/28. Hetednap	Béla-nap (ápr. 23.)	54
4/29. Hetedfő	György-nap (ápr. 24.)	54
4/30. Kettednap	Márk-nap (ápr. 25.)	54
4/31. Harmadnap	Marcell-nap (ápr. 26.)	54
5/1. Negyednap	Zita-nap (ápr. 27.)	54
5/2. Ötödnap	Valéria-nap (ápr. 28.)	54
5/3. Hatodnap	Péter-nap (ápr. 29.)	55

5/4. Hetednap	Katalin-nap (ápr. 30.).....	55
5/5. Hetedfő	Fülöp- és Jakab-nap (máj. 1.).....	55
5/6. Kettednap	Zsigmond-nap (máj. 2.).....	55
5/7. Harmadnap	Irma-nap (máj. 3.).....	55
5/8. Negyednap	Flórián-nap (máj. 4.).....	55
5/9. Ötödnap	Gotthárd-nap (máj. 5.).....	55
5/10. Hatodnap	János-nap (máj. 6.).....	55
5/11. Hetednap	Gizella-nap (máj. 7.).....	56
5/12. Hetedfő	Mihály-nap (máj. 8.).....	56
5/13. Kettednap	Gergely-nap (máj. 9.).....	56
5/14. Harmadnap	Ármin-nap (máj. 10.).....	56
5/15. Negyednap	Ferenc-nap (máj. 11.).....	56
5/16. Ötödnap	Pongrác-nap (máj. 12.).....	56
5/17. Hatodnap	Szervác-nap (máj. 13.).....	56
5/18. Hetednap	Bonifác-nap (máj. 14.).....	57
5/19. Hetedfő	Zsófia-nap (máj. 15.).....	57
5/20. Kettednap	János-nap (máj. 16.).....	57
5/21. Harmadnap	Paszkál-nap (máj. 17.).....	57
5/22. Negyednap	Alexandra-nap (máj. 18.).....	57
5/23. Ötödnap	Ivó-nap (máj. 19.).....	57
5/24. Hatodnap	Bernát-nap (máj. 20.).....	57
5/25. Hetednap	Konstantin-nap (máj. 21.).....	58
NYUGALMI IDŐSZAK.....		58
5/26. Hetedfő	Júlia-nap (máj. 22.).....	58
5/27. Kettednap	Dezső-nap (máj. 23.).....	58
5/28. Harmadnap	Eliza-nap (máj. 24.).....	58
5/29. Negyednap	Orbán-nap (máj. 25.).....	58
5/30. Ötödnap	Fülöp-nap (máj. 26.).....	58
6/1. Hatodnap	Ágoston-nap (máj. 27.).....	58
6/2. Hetednap	Vilmos-nap (máj. 28.).....	58
6/3. Hetedfő	Magdolna-nap (máj. 29.).....	59
6/4. Kettednap	Jana-nap (máj. 30.).....	59
6/5. Harmadnap	Petrónia-nap (máj. 31.).....	59
6/6. Negyednap	Fortuna-nap (jún. 1.).....	59
6/7. Ötödnap	Ármin-nap (jún. 2.).....	59
6/8. Hatodnap	Klotild-nap (jún. 3.).....	59
6/9. Hetednap	Ferenc-nap (jún. 4.).....	59
6/10. Hetedfő	Fatima-nap (jún. 5.).....	59
6/11. Kettednap	Norbert-nap (jún. 6.).....	59
6/12. Harmadnap	Róbert-nap (jún. 7.).....	60
6/13. Negyednap	Medárd-nap (jún. 8.).....	60
6/14. Ötödnap	Felicián-nap (jún. 9.).....	60
6/15. Hatodnap	Margit-nap (jún. 10.).....	60
6/16. Hetednap	Barabás-nap (jún. 11.).....	60
6/17. Hetedfő	Leó-nap (jún. 12.).....	60
6/19. Harmadnap	Vazul-nap (jún. 14.).....	60
6/20. Negyednap	Vid-nap (jún. 15.).....	60
6/21. Ötödnap	Jusztin-nap (jún. 16.).....	61
6/22. Hatodnap	Alina-nap (jún. 17.).....	61
6/23. Hetednap	Arnold-nap (jún. 18.).....	61
6/24. Hetedfő	Gyárfás-nap (jún. 19.).....	61
6/25. Kettednap	Rafael-nap (jún. 20.).....	61
6/26. Harmadnap	Alajos-nap (jún. 21.).....	61
6/27. Negyednap	Szidónia-nap (jún. 22.).....	61

NYÁRI ÜNNEPKÖR.....	62
6/28. Ötödnap Agrippina és Vanda-nap (jún. 23.).....	62
6/29. Hatodnap Iván-nap (jún. 24.).....	62
6/30. Hetednap Vilmos-nap (jún. 25.).....	62
7/1. Hetedfő János-nap (jún. 26.).....	62
7/2. Kettednap László-nap (jún. 27.).....	62
7/3. Harmadnap Iréneusz-nap (jún. 28.).....	63
7/4. Negyednap Péter- és Pál-nap (jún. 29.).....	63
7/5. Ötödnap Emiliána-nap (jún. 30.).....	63
7/6. Hatodnap Diana-nap (júl. 1.).....	63
7/7. Hetednap Sarlós boldogasszony (júl. 2.).....	63
BETAKARÍTÁS IDEJE.....	63
7/8. Hetedfő Tamás-nap (júl. 3.).....	63
7/9. Kettednap Erzsébet-nap (júl. 4.).....	63
7/10. Harmadnap Antal-nap (júl. 5.).....	64
7/11. Negyednap Mária-nap (júl. 6.).....	64
7/12. Ötödnap Apollónia-nap (júl. 7.).....	64
7/13. Hatodnap Kilián-nap (júl. 8.).....	64
7/14. Hetednap Lukrécia-nap (júl. 9.).....	64
7/15. Hetedfő Amália-nap (júl. 10.).....	64
7/16. Kettednap Benedek-nap (júl. 11.).....	64
7/17. Harmadnap Izabella-nap (júl. 12.).....	64
7/18. Negyednap Margita-nap (júl. 13.).....	64
7/19. Ötödnap Kamill-nap (júl. 14.).....	65
7/20. Hatodnap Henrik-nap (júl. 15.).....	65
7/21. Hetednap Ágost-nap (júl. 16.).....	65
7/22. Hetedfő Endre-nap (júl. 17.).....	65
7/23. Kettednap Frigyes-nap (júl. 18.).....	65
7/24. Harmadnap Emília-nap (júl. 19.).....	65
7/25. Negyednap Illés-nap (júl. 20.).....	65
7/26. Ötödnap Dániel-nap (júl. 21.).....	66
7/27. Hatodnap Mária-nap (júl. 22.).....	66
7/28. Hetednap Brigitta-nap (júl. 23.).....	66
7/29. Hetedfő Kinga-nap (júl. 24.).....	66
7/30. Kettednap Jakab-nap (júl. 25.).....	66
7/31. Harmadnap Anna-nap (júl. 26.).....	66
8/1. Negyednap Natália-nap (júl. 27.).....	66
8/2. Ötödnap Viktor-nap (júl. 28.).....	66
8/3. Hatodnap Márta-nap (júl. 29.).....	67
8/4. Hetednap Judit-nap (júl. 30.).....	67
8/5. Hetedfő Ignác-nap (júl. 31.).....	67
8/6. Kettednap Péter-nap (aug. 1.).....	67
8/7. Harmadnap Gusztáv-nap (aug. 2.).....	67
8/8. Negyednap Ágost-nap (aug. 3.).....	67
8/9. Ötödnap Domonkos-nap (aug. 4.).....	67
8/10. Hatodnap Mária-nap (aug. 5.).....	68
8/11. Hetednap Berta-nap (aug. 6.).....	68
8/12. Hetedfő Albert-nap (aug. 7.).....	68
8/13. Kettednap Ágost-nap (aug. 8.).....	68
8/14. Harmadnap Román-nap (aug. 9.).....	68
8/15. Negyednap Lőrinc-nap (aug. 10.).....	68
8/16. Ötödnap Zsuzsanna-nap (aug. 11.).....	68
8/17. Hatodnap Klára-nap (aug. 12.).....	69

8/18. Hetednap	Hippolit-nap (aug. 13.)	69
8/19. Hetedfő	Marcel-nap (aug. 14.)	69
8/20. Kettednap	Mária-nap (aug. 15.)	69
8/21. Harmadnap	Rókus-nap (aug. 16.)	69
8/22. Negyednap	Jácint-nap (aug. 17.)	69
8/23. Ötödnap	Ilona-nap (aug. 18.)	69
8/24. Hatodnap	Lajos-nap (aug. 19.)	69
8/25. Hetednap	István-nap (aug. 20.)	69
8/26. Hetedfő	Anasztáz-nap (aug. 21.)	70
8/27. Kettednap	Mária-nap (aug. 22.)	70
8/28. Harmadnap	Rózsa-nap (aug. 23.)	70
8/29. Negyednap	Bertalan-nap (aug. 24.)	70
8/30. Ötödnap	Lajos-nap (aug. 25.)	70
9/1. Hatodnap	Natália-nap (aug. 26.)	70
9/2. Hetednap	Cézár-nap (aug. 27.)	70
9/3. Hetedfő	Ágoston-nap (aug. 28.)	70
9/4. Kettednap	János-nap (aug. 29.)	70
9/5. Harmadnap	Rózsa-nap (aug. 30.)	71
9/6. Negyednap	Arisztid-nap (aug. 31.)	71
9/7. Ötödnap	Egyed-nap (szept. 1.)	71
9/8. Hatodnap	Imre-nap (szept. 2.)	71
9/9. Hetednap	Gergely-nap (szept. 3.)	71
9/10. Hetedfő	Rozália-nap (szept. 4.)	71
9/11. Kettednap	Lőrinc-nap (szept. 5.)	71
9/12. Harmadnap	Zakariás-nap (szept. 6.)	71
9/13. Negyednap	Regina-nap (szept. 7.)	71
9/14. Ötödnap	Mária-nap (szept. 8.)	71
9/15. Hatodnap	Gorgiás-nap (szept. 9.)	72
9/16. Hetednap	Miklós-nap (szept. 10.)	72
9/17. Hetedfő	Teodóra-nap (szept. 11.)	72
9/18. Kettednap	Mária-nap (szept. 12.)	72
9/19. Harmadnap	Kornél-nap (szept. 13.)	72
9/20. Negyednap	Szeréna-nap (szept. 14.)	72
9/21. Ötödnap	Katalin-nap (szept. 15.)	72
9/22. Hatodnap	Edit-nap (szept. 16.)	72
9/23. Hetednap	Zsófia-nap (szept. 17.)	72
9/24. Hetedfő	József-nap (szept. 18.)	73
9/25. Kettednap	Konstancia-nap (szept. 19.)	73
9/26. Harmadnap	Euszták-nap (szept. 20.)	73
9/27. Negyednap	Máté-nap (szept. 21.)	73
9/28. Ötödnap	Móric-nap (szept. 22.)	73
9/29. Hatodnap	Tekla-nap (szept. 23.)	73
9/30. Hetednap	Gyárfán-nap (szept. 24.)	73
10/1. Hetedfő	Eufrozina-nap (szept. 25.)	73
10/2. Kettednap	Kozma- és Damján-nap (szept. 26.)	73
10/3. Harmadnap	Mirabella-nap (szept. 27.)	74
10/4. Negyednap	Vencel-nap (szept. 28.)	74
KISFARSANG ÜNNEPKÖR		74
10/5. Ötödnap	Mihály-nap (szept. 29.)	74
10/6. Hatodnap	Jeromos-nap (szept. 30.)	74
10/7. Hetednap	Terézia-nap (okt. 1.)	74
10/8. Hetedfő	Berengár-nap (okt. 2.)	74
10/9. Kettednap	Tereza-nap (okt. 3.)	74

10/10. Harmadnap	Ferenc-nap (okt. 4.)	74
10/11. Negyednap	Flávia-nap (okt. 5.)	75
10/12. Ötödnap	Ábrán-nap (okt. 6.)	75
10/13. Hatodnap	Amália-nap (okt. 7.)	75
10/14. Hetednap	Brigitta-nap (okt. 8.)	75
10/15. Hetedfő	Dénes-nap (okt. 9.)	75
10/16. Kettednap	Gedeon-nap (okt. 10.)	75
10/17. Harmadnap	Placida-nap (okt. 11.)	75
10/18. Negyednap	Miksa-nap (okt. 12.)	75
10/19. Ötödnap	Ede-és Kálmán nap (okt. 13.)	75
10/20. Hatodnap	Ilona-nap (okt. 14.)	75
10/21. Hetednap	Teréz-nap (okt. 15.)	76
10/22. Hetedfő	Gál-nap (okt. 16.)	76
10/23. Kettednap	Hedvig-nap (okt. 17.)	76
10/24. Harmadnap	Lukács-nap (okt. 18.)	76
10/25. Negyednap	Ferdinánd-nap (okt. 19.)	76
10/26. Ötödnap	Vendel-nap (okt. 20.)	76
10/27. Hatodnap	Orsolya-nap (okt. 21.)	76
10/28. Hetednap	Kornélia-nap (okt. 22.)	76
10/29. Hetedfő	Györgyi-nap (okt. 23.)	76
10/30. Kettednap	Salamon-nap (okt. 24.)	77
10/31. Harmadnap	Dömös-nap (okt. 25.)	77
11/1. Negyednap	Dömötör-nap (okt. 26.)	77
11/2. Ötödnap	Szabina (okt. 27.)	77
11/3. Hatodnap	Simon-nap (okt. 28.)	77
11/4. Hetednap	Nárcisz-nap (okt. 29.)	77
11/5. Hetedfő	Zenóbia-nap (okt. 30.)	77
11/6. Kettednap	Farkas-nap (okt. 31.)	77
11/7. Harmadnap	Mindszentek (nov. 1.)	78
11/8. Negyednap	Halottak-napja (nov. 2.)	78
11/9. Ötödnap	Győző-nap (nov. 3.)	78
11/10. Hatodnap	Károly-nap (nov. 4.)	78
11/11. Hetednap	Imre-nap (nov. 5.)	78
11/12. Hetedfő	Lénárd-nap (nov. 6.)	78
11/13. Kettednap	Erneszt-nap (nov. 7.)	78
11/14. Harmadnap	Gottfrid-nap (nov. 8.)	78
11/15. Negyednap	Tivadar-nap (nov. 9.)	79
11/16. Ötödnap	András-nap (nov. 10.)	79
11/17. Hatodnap	Márton-nap (nov. 11.)	79
11/18. Hetednap	Jónás-nap (nov. 12.)	79
11/19. Hetedfő	Szaniszló-nap (nov. 13.)	79
11/20. Kettednap	Klementina-nap (nov. 14.)	79
11/21. Harmadnap	Lipót-nap (nov. 15.)	79
11/22. Negyednap	Ödön-nap (nov. 16.)	80
11/23. Ötödnap	Gergely-nap (nov. 17.)	80
11/24. Hatodnap	Eugén-nap (nov. 18.)	80
11/25. Hetednap	Erzsébet-nap (nov. 19.)	80
11/26. Hetedfő	Ödön-nap (nov. 20.)	80
11/27. Kettednap	Kolumbán-nap (nov. 21.)	80
11/28. Harmadnap	Cecília-nap (nov. 22.)	80
11/29. Negyednap	Kelemen-nap (nov. 23.)	80
11/30. Ötödnap	Emma-nap (nov. 24.)	80
12/1. Hatodnap	Katalin-nap (nov. 25.)	80

KISBÖJT IDEJE.....	81
12/2. Hetednap Kurt-nap (nov. 26.).....	81
12/3. Hetedfő Virgil-nap (nov. 27.).....	81
12/4. Kettednap Terestyén-nap (nov. 28.).....	81
12/5. Harmadnap Filoména-nap (nov. 29.).....	81
12/6. Negyednap András-nap (nov. 30.).....	81
12/7. Ötödnap Bozsena-nap (dec. 1.).....	81
12/8. Hatodnap Bodomér-nap (dec. 2.).....	81
12/9. Hetednap Ferenc-nap (dec. 3.).....	82
12/10. Hetedfő Borbála-nap (dec. 4.).....	82
12/11. Kettednap Sába-nap (dec. 5.).....	82
12/12. Harmadnap Miklós-nap (dec. 6.).....	82
12/13. Negyednap Ambrus-nap (dec. 7.).....	82
12/14. Ötödnap Mária-nap (dec. 8.).....	82
12/15. Hatodnap Valéria-nap (dec. 9.).....	82
12/16. Hetednap Judit-nap (dec. 10.).....	83
12/17. Hetedfő Damáz-nap (dec. 11.).....	83
12/18. Kettednap Johanna-nap (dec. 12.).....	83
12/19. Harmadnap Luca-nap (dec. 13.).....	83
12/20. Negyednap Bertold-nap (dec. 14.).....	83
12/21. Ötödnap Detre-nap (dec. 15.).....	83
12/22. Hatodnap Albina-nap (dec. 16.).....	83
12/23. Hetednap Lázár-nap (dec. 17.).....	83
12/24. Hetedfő Grácián-nap (dec. 18.).....	83
12/25. Kettednap Dárius-nap (dec. 19.).....	84
12/26. Harmadnap Teofil-nap (dec. 20.).....	84
12/27. Negyednap Tamás-nap (dec. 21.).....	84
12/28. Ötödnap Zénó-nap (dec. 22.).....	84
12/29. Hatodnap Viktória-nap (dec. 23.).....	84
12/30. Hetednap Karácsony előestéje (dec. 24.).....	84

I. Fejezet: IMÁK, FOHÁSZOK, DÍCSÉRŐK

Egy Istenhez, Égatyához

Reggeli köszöntő

Teremtő Úr! Égatyá!
Legyen áldott a neved! Világunkért, Teneked!
Úgy legyen!

Napi ima

Égi Isten! Adj bőséget!
Hárítsd el a veszedelmet! Virítsd ki mezeinket!
Úgy legyen!

Étekköszönő

Hála néked Teremtő!
Mert segítettél, hogy italom meglegyen!
Mert erőt adtál, hogy ételem meglegyen!
Mert, hitet adtál, hogy holnap is meglegyen!
Úgy legyen!

Esti fohász

Köszöntelek, Teremtő!
Erősítsd meg hitünket! Házunk népét megvédjed!
Úgy legyen!

Áldáskérő

Áldjál meg Teremtő, engemet!
Hogy szikrát lelhessek! Hogy lángot vethessek!
Hogy fényed lehessek! Hogy Néked tehessek!
Úgy legyen!

Dicsőítő

Dicsértessél Mindenható Égatyá!
Akit szolgál hit és tudás anyyala!
Hogy terüljék Földanyának asztala!
Úgy legyen!

Boldogasszony Földanyához

Reggeli köszöntő

Boldogasszony! Földanyja!

Legyen áldott a neved! Életünkért, Teneked!
Úgy legyen!

Napi ima

Földnek Anyja! Hozz bőséget!
Hárítsd el a betegséget! Éreljed meg gyümölcsidet!
Úgy legyen!

Étekköszönő

Hála néked Földanya!
Mert megadattad, hogy italom meglegyen!
Mert segítettél, hogy ételem meglegyen!
Mert, erőt adsz, hogy holnap is meglegyen!
Úgy legyen!

Esti fohász

Boldogasszony, Éltető!
Nyugtassad meg lelkünket! Gonoszságot elűzzed!
Pihentessed testünket! Andalítsad elménket!
Úgy legyen!

Áldomás

Boldogasszonyt üdvözljük! Gyümölcsseit megköszönjük!
Poharunkat reá igyuk! Kenyerét így megháláljuk!
Úgy legyen!

Fohász

Földanyám! Gyógyítsál!
Angyalaid meglássanak! Bajaimból gyógyítsanak!
Bánatomból, vidítsanak! Erőt, kedvet adassanak!
Nyugodt álmot hozzanak! Békességben hagyjanak!
Úgy legyen!

Tisztuláskérő

Erősítsd Földanya, engemet!
Tisztítsd meg bajoktól testemet!
Tisztítsd meg arany Nap, elmémet!
Tisztítsd meg ezüst Hold, lelkemet!
Úgy legyen!

Könyörgő

Földanyám! Testem fáj!
Senkinek sem mondom, Csak neked panaszlom.
Kórból, bajból gyógyíts meg, Rontás elől mentsél meg!
Úgy legyen!

Segélykérő

Boldogasszony! Segíts rajta!
Hozzád küldjük nyavalyáját! Neked adjuk lázkórságát!
Felajánljuk betegségét! Erősítsd meg egészségét!
Úgy legyen!

Hálálkodó

Fogadd hálám, Boldogasszony, Földanya!
Akit szolgál vágy 's szeretet angyala!
Úgy legyen!

Égi-földi teremtőkhöz

Népi hitvallás

Hiszek Teremtőben, Égi Atyánkban!
Hiszek Nagyasszonyban, Földi Anyánkban!
Hiszek szentszellemben, bűn bocsánatában!
Hiszek öröklétben, lélektisztulásban!
Hiszek gonoszságnak méltó bukásában!
Hiszek véreinknek boldogulásában!
Úgy legyen!

Áldáskérő

Dicsértessél, Teremtő, 's Boldogasszony segítő!
Kérünk esőt eleget! Termésünknek életet!
Hogy, mezőink nőjenek! Hogy, barmaink éljenek!
Úgy legyen!

Áldomás

Adjunk hálát Teremtőknek! Tiszteletet Égnek, Földnek!
Jó bort igyunk áldomásra! Teremtőnek áldozásra!
Friss kenyeret áldomásra! Földanyának áldozásra!
Úgy legyen!

Hárító

Kérünk téged Teremtő, 'S Boldogasszony segítő!
Ártó gonosz elűzessék! Házunk népe megvédessék!
Adj jó kedvet és bőséget! Jó erőt és egészséget!
Úgy legyen!

II. Fejezet: HETI RIGMUSOK

Heti napi sorolók

Hét napjai

Hétfő napja szelet dicsér. Ketted napja vizet remél.
Szerda napja vetést ígér. Csütörtök nap tüzet regél.
Péntek napja békét remél. Szombat napja sokat mesél.
Vasárnapja szépen beszél. Napnyugtával hetet cserél.

Hétmentő

Seprő, Ketted söprő. Vizes mosó Hétfő.
Koszorús Vasárnap. Szombati kereplő.
Szita-szita Péntek. Szerelem Csütörtök.
Dob... szerda! Múljon el a hét baja!

Heti ajánló

Hétfőn kell danolni! Kedden kell mulatni!
Szerdán félbehagyni! Csütörtökön hálni!
Pénteken felkelni! Szombaton bort inni!
Vasárnap egész nap, másokkal vigadni!

Soroló

Hétfőn hetibe, Kedden kedvibe,
Szerdán szívibe, Csütörtök csúribé,
Pénteken pitvarba, Szombaton szobába,
Vasárnap estére... Puha dunnák hegyibe!

Megmondó

Hétfő – újító. Ketted – zárkózó.
Szerda – bökődő. Csütörtök – tökölő
Péntek – megrontó. Szombat – jobbító.
Vasárnap – nagynap. Vígsgát meghozó!

Megtiltó

Hétfőn ne fizessél! Kedden ne ültessél!
Szerdán ölelgessél! Csütörtök – pihenjél!
Pénteken tisztuljál! Szombaton mulassál!
Vasárnap vigadjál, De este... áldozzál!

Megmondó

Hétfő hozza, Kedd megtartja, Szerda... szívvel odaadja.
Csütörtök már elfelejti, Péntek... akár elveszejtí.
Szombat újra visszaadja, Vasárnapnak... megadatja.

Heti ígézet

Hetedfő hatalmát Teremtő tudatja.
Kettednek erejét Kisasszony mutatja.
Szerdának hatalmát Földanya tudatja.
Csütörtök bizalmát Tűz-hadúr megadja.
Pénteknek erejét Szépasszony mutatja.
Szombatnak hatalmát Nap ura mutatja.
Vasárnap békéjét mindenki szolgálja.
Testének, lelkének nyugalmát így adja.

Heti napi tisztelők

Hétfői kérlelő

Dicsérünk Hetedfő! Adj erőt, Teremtő!
Lovaknak legelőt, Barmoknak ehető!
Családnak betevőt! Jókedvet, szeretőt!
Úgy legyen!

Keddi háritó

Keddasszonyt dicsérjük! Munkával köszöntjük!
Asszonydolgot tiltja. Répát vetni hagyja.
Termetes termése, Kisasszonyt dicsérje!
Úgy legyen!

Szerdai dicsérő

Boldogasszonyt dicsérjük! Vidámsággal köszöntjük!
Földnek Anyját tiszteljük, mezőt ezért kerüljük.
Gyümölcsseit élvezzük. Lakodalmát megüljük!
Úgy legyen!

Csütörtöki tisztelő

Házi tüzet köszöntjük! Fényességért dicsérjük!
Melegéért becsüljük! De erejét tiszteljük!
Üszköt, hamut kihordjuk. Régi helyét tisztítjuk!
Úgy legyen!

Pénteki elhárító

Péntekasszony, hogy rettegjen, Földanyánkhoz ima zengjen!
Gonosz ellen őt kérleljük. Tisztulással megtiszteljük.
Eljövendő megtudassék. Házunk, földünk megóvassék.
Úgy legyen!

Szombati tisztelő

Hold erejét tiszteljük! Sötétségét kedveljük.
Kelő holdját köszönjük! Gyógyírjait becsüljük!
Leányokat szépítse, asszonyokat érlelje!
Úgy legyen!

Vasárnapi tisztelő

Nap erejét tiszteljük! Hevét, tüzét dicsérjük!
Nappal fényét köszönjük! Érlelését becsüljük!
Legényeket ékítse! Embereket békítse!
Úgy legyen!

Ünnepköszöntő

Ünnep napját megtiszteljük! Szép szokását felidézzük!
Áldomással megköszöntjük! Estebédde emlékezzük!
Mulatsággal ünnepeljük! Jó emlékét megőrizzük!
Úgy legyen!

Napi strófák

Hétfő, hetedfő

Hétfő napja – Hét fő napja! Többi hatot akképp adja.
Nagyvásárát jókor tartja. Pénzes erszényt okkal oldja.
Kedved szerint étet főzhetsz! De kenyeret, azt nem süthetsz!
Kedvező a nagymosáshoz. De nem jó a vasaláshoz.
E nap tyúkot ne ültessél! Legényt lányhoz ne eresszél!
Teremtőhöz imádkozzál! Áldásáért fohászkodjál!

Kedd, ketted nap

Keddnek napja gonoszjáró. Asszonyoknak dologtiltó.
Ajánlatos elkezdéshez. De nem jó a bevégezéshez.
Kerülendő vetés, szedés, aratás és dióverés!
Kedvező a gyógyításra. Éppen úgy, mint a rontásra.
E nap tyúkot már ültethetsz. Legényt lányhoz beengedhetsz.
Kisasszonytól tartózkodjál! Csábítástól óvakodjál!

Szerda, harmadnap

Szerda napja jó lyukasztó. Szerencsés és mulattató.
Mezőn munkát nem kedveli. Palántázást sem szívleli.
Gyermekszülés üdvös napja. Lakodalmat vígan tartja.
Kedvező a vígasságra. De nem jó a foltozásra.
E nap magot el ne vessél! Legényt lányhoz ne eresszél!
Nagyasszonyhoz fohászkodjál! Áldásáért hálálkodjál!

Csütörtök, negyednap

Csütörtök nap megengedő. Bajt és tiltást elengedő.
Kedvező az eladásra. Akárcsak a vásárlásra.
Lakodalmat vígan tartja, Vendégeket mulattatja.
Vetést, barmot jól táplálja. Mint a tököt – úgy hizlalja.
Eme napon köthetsz, varrhatsz. Legényt lányhoz bebocsáthatsz.
Háznak tüzét megtiszteljed! Meleg fényét megköszönjed!

Péntek, ötödnap

Péntek napja gonoszjáró. Asszony népnek dologtító.
Takarítást megengedi. Esti fürdést kedvelteti.
De tiltja a fonást, varrást, kenyérsütést és nagymosást.
Szerencsétlen születéshez, Házassághoz, vendégséghez.
E napon tyúk le ne üljék! Legényt lányhoz ne engedjék!
Szépasszonytól tartózkodjál! Hold fényétől óvakodjál!

Szombat, hatodnak

Szombat napja szebbre fordul. Aki beteg, jobban gyógyul.
Lencse éhet jól enyhíti, leányokat megszépíti.
Kenyérsütést meghálálja. Fonást, mosást nem kívánja.
Nem ildomos kertészkedni, meszelni és tapasztani.
E nap tyúkját ültetheted. Legényt lányhoz engedheted.
Napnak urát megtiszteljed! Termő erőt megbecsüljed!

Vasárnap, vásárnap, nagynap, szentnap

Vasárnap a békességre. Minden dolog tiltásáé.
Ki ne seperd szerencsédet! Vasaló se érje kezed!
Kedvező a bálozásra, lakodalmi mulatságra.
Vendégségnek jeles napja. Áldomásbort jól itatja.
Eme nap jó születésre, legényt lányhoz engedésre.
Világ urát megtiszteljed! Életerőt megbecsüljed!

Ünnepnap, szökőnap

Ünnepnap a tiszteleté. Mindenmunka halasztásé.
Kedveli a szomszédolást. Üdvözli a vendéglátást.
Ételt, italt kóstoltatja. Nótát, zenét meghallatja.
Jó okot ad áldomásra, vigasságos mulatságra!
Hagyománytok ne feledjed! Szokásokat el ne vessed!
Ősök dicsét emlékezzed! 'Mit rád hagytak, megőrizzed!

Neves heti napok

Nagyfarsangi vasárnapok

Lakodalmak kezdőnapja – Menyegzős vasárnap.
Legutolsó párkereső – Leányos vasárnap.
Farsangvégi maskaráló – Farsangos vasárnap.

Nagyfarsang hete

Zabáló csütörtök – torkosoknak járó.
Sovány péntek napja – anyós vendégjáró.
Rokonszombat napja – rokon vendégváró.
Farsangos vasárnap – maskarákat váró.
Húshagyó hétfőnap – asszonyfarsang járó.
Húshagyó kedd napja – farsangvég lezáró.
Hamvazó szerda nap – nagyböjtre átálló.

Nagyböjti vasárnapok

Tüzet gyújt, sajbót hajt – Csonkahét vasárnap.
Fürdőt vesz, rontást űz – Világos vasárnap.
Határt jár, búzát vet – Búzahét vasárnap
Szövést hagy, fonót zár – Guzsoló vasárnap.
Kiszét hajt, füstöt űz – Fekete vasárnap
Villót vár, zöldben jár – Virágos vasárnap.
Tavaszt hoz, éltet ad – Húsvétos vasárnap.

Húsvéti jeles napok

Nagycsütörtök – kizöldítő. Nagypéntekest – megfürösztő.
Nagyszombat nap – újtűz gyújtó. Húsvétvasár – tavaszhozó.
Vizes hétfő – lányt vizező. Öntöző kedd – fiút öntő.
Szürkeszerda – tisztántartó. Fehérvasár – komajáró.

Zöldböjti vasárnapok

Fagyott fát meggyógyít – Igyekvő vasárnap.
Szénát vág, rendet hint – Terítő vasárnap.
Kalászt ad, szőlőt véd – Megkötő vasárnap.
Búzát húz, tőt szakít – Érlelő vasárnap.

Nyárböjti vasárnapok

Érlel és pirosít – Színváltó vasárnap.
Gyógyít és kikúrál – Gondozó vasárnap.

Kisböjti vasárnapok

Tüzet gyújt, elemészt – Lezáró vasárnap.
Tollfosztó, borfejtő – Tisztuló vasárnap.
Legényt, lányt avató – Cégéres vasárnap.
Szerencsés gyógyító – Kúráló vasárnap.

III. Fejezet: HOLDHÓNAPI RIGMUSOK

Hold-napi fohások

Újhold köszöntő

Új Hold! Nőkirály!
Neked legyen fényesség! Nekem öröm 's egészség!
Úgy legyen!

Újhold fohász

Új Hold, Gyereklány!
Adjál nekem magokat! Gazdag termést hozókat!
Úgy legyen!

Növőhold fohász

Növő Hold, Kisasszony!
Adjál nekem jó vetést! Szép álomban ölelést!
Úgy legyen!

Telihold fohász

Teli Hold, Nagyasszony!
Adjál nekem jó szerencsét! Irigyeknek balszerencsét!
Úgy legyen!

Fogyóhold fohász

Fogyó Hold, Szépasszony!
Adjál földbe jó termést! Szép álomban pihenést!
Úgy legyen!

Nappalhold fohász

Nappali Hold, Fehérasszony!
Adjál mának jó erőt! Hozzá esőt, éltetőt!
Úgy legyen!

Bújóhold fohász

Bujkáló Hold, Rontóasszony!
Űzzed el a rossz időt! Hozzá reánk kedvezőt!
Úgy legyen!

Fohász holdfogyatkozáskor

Lopott Hold, Luca-hold!
Markoláb, ha fényét lopja, Ég ereje visszaadja.
Úgy legyen!

Újhold

Újhold földet megújítja. Léget-vizet megtisztítja.
Lelket-erőt felébreszti. Növekedést megserkenti.

Magvast, bogyóst most elvesseél. De szántásba, még ne kezdjél.
Beteg fákat megvághatod. Sebet, kelést elláthatod.

Gyökért gyűjtsél napkeltével. Korhadt ágat szélcsendjével.
Napos idő munkát adja. Kemencéket jól tapasztja.

Meleg napja meszet szárít. Napnyugtája tüzet újít.
Tyúkültetést meghálálja. Szántást viszont nem kívánja.

Időjárást, ha fordíthatja, Holdnegyedig úgy tarthatja.
Esett hava gyorsan olvad. De esője ritkán szárad.

Betegséget jól gyógyítja. Ekkor jött pénzt szaporítja.
Vágott haját, körmöt növeszt. Görcsöt-kötést ernyeszt-ereszt.

Óvakodjál balesettől! Meg nem kívánt szerencsétől!
Ami nem megy, ne erőltess! Meddő vágyad megtürtőztesd.

Oldhatsz-köthetsz, rontást üzhetsz. Sikert és bajt megigézhetsz.
Szerencsédet elnyerheted. De szerelmed, elvesztheted.

Növő hold

Újhold után sötét napja. Időjárást megmutatja.
Második nap ferde szarva, esőt-napot így tudatja.

Harmadik, ha csillagékes, másnapja is napos-fényes.
Negyedik, ha beborula, esőt hozhat néhány napra.

Ötödik, ha fúvós-szeles, másnapja sem kellemetes.
Hatodik, ha veresedik, következő szelesedik.

Hetedikje megváltoztat, egy hetet is megfordíthat.
Nyolcadik már Félhold idő. Magot, bogyót jókor vető.

Kilencedik, ha napsütő, délelőtti levélgyűjtő.
Tizedik már virágadó, örömeiket csalogató.

Tizenegyre kerekedik. Jó gyümölcsöt ekkor szedik.
Tizenkettes tökvetésé, uborkának jó növése.

Tizenhármassal már becsaphat. Vetést, gyűjtést most elhagyjad!
Tizennégyes készülődő. Kölcsönadó, megköszönő.

Tizenötös Teliholdé. Éjszakai holdünnepé.
Eme napot megköszöntséd! Áldomással ünnepelj.

Telihold

Telihold már erőt adja. Léget-vizet megmozgatja.
Testet-elmét feléleszti. Növekedést teljesíti.

Gyökért, gumót most elvessél. Káposztát is ekkor vessél.
Beteg ágat kenegessél. De fát, vesszőt meg ne messél.

Gyógyfüveket gyűjtsél Holdnál. Mit megszédítél aszald Napnál.
Holdnak fénye halat vonzza. Telt világa vadat hozza.

Mosott gyolcsot fehéríti. Festett szőtest megszépíti.
Tyúkültetést nem hálálja. Leválasztást már pártolja.

Időjárást, ha fordítja, jó ideig úgy tarthatja.
'Mi kitartott holdtöltéig, kitarthat még holdhó-végig.

Lélek baját előhozza. De hogyha kell, jól gyógyítja.
Vágást, köpulyt nem ajánlja. Kenést-kúrát meghálálja.

Óvakodjál születéstől, szopós jószág beszerzéstől.
Bajt és rontást ekkor üzhetsz. Kötést-oldást megigézhetsz.

Vágyat-kedvet mostan kelthetsz. Házasságot kedvvel köthetsz.
Szerelmedet elnyerheted. De most jött pénzt, elvesztheted.

Fogyó hold

Telt Hold után első napja, időjárást megmutatja.
Második nap kerek arca, ígézést már nem javallja.

Harmadiknak csonkább arca, földi munkát meghívátja.
Negyediknek fogyó képe, földben termő reménysége.

Ötödik, jól trágyáz, öntöz. Permet ekkor szépen gyöngyöz.
Hatodik, már munkát adja. Gyümölcsöket jól elrakja.

Hetedik, épp felesedik. És, ha veres, szelesedik.
Nyolcadik már Félhold idő. Gumót, hajtást jókor vető.

Kilencedik, jó fogyasztó. Tyúkszem, szemölcs leválasztó.
Tizedikre rászámítsál. Terhes nyűgtől szabaduljál.

Tizenegyes reményt adja. Esőt, ha kell, meghozhatja.
Tizenkettes végét járja, Kért kölcsönt még visszaadja.

Tizenhármast romlást hozhat. Időjárás megváltozhat.
Tizennégyes Újhold-idő. Holdformáló újra kezdő.

Ezen idő már Újholdé. Éjszakai holdünnepé.
Eme napot megköszöntséd! Áldomással ünnepeljed!

IV. Fejezet: HÓNAPOS RIGMUSOK

Népi hónap-tár

Tizenkét felsőbbség

Tizenkettő felsőség, Naptól való erősség.
Nappal, éjjel, tél és nyár. Nap mozgása erre áll.
Eső és szél, víz és föld. Napnak tüze erre költ.
Fa, ló, ember és halál. Nap ereje erre száll.

Tél hava

Télnek hava fagyot hozza. Medvét, farkast haragítja.
Házad, barmod védelmezzed! Fölös terményt megőrizzed!
Télnek urát megtiszteljed! Ünnepeit is megüljed!
Vacsorával, áldomással. Dalos, táncos maskarával.
Tüzet gyújtva hálálkodjál. Ételt, italt is áldozzál.
Igézzeél és jósolgassál. Januárban így mulassál!

Télutó hava

Télutója fényét hozza. Villám, eső, ezt mutatja.
Földed ártól védelmezzed! Régi vetést megőrizzed!
Élet anyját megtiszteljed! Ünnepnapiját is megüljed!
Tisztulással, áldomással. Csendes házi vacsorával.
Új tűz mellett hálálkodjál. Gyertyát és bort is áldozzál.
Igézzeél és erősítsél. Februárban így köszöntsél!

Tavaszelő hava

Tavaszelő enyhet hozza. Bimbót, hajtást ezzel nyitja.
Gyümölcsfáid védelmezzed! Terméseit így segítsd!
Fáknak anyját megtiszteljed! Ünnepnapiját is megüljed!
Öntözéssel, áldomással. Vesszőzéssel, kínálással.
Köszöntővel hálálkodjál! Barkát, tojást is áldozzál!
Igézzeél és megismerjél. Márciusban így köszöntsél!

Tavaszi hava

Tavaszi hava erőt hozza. Földnek zöldjét kifakassza.
Legelőid védelmezzed! Állataid megbecsüljed!
Nappal urát megtiszteljed! Ünnepnapiját is megüljed!
Ligetében áldomással. Zöld ágakkal, vígassággal.
Dalolással hálálkodjál! Komatállal is áldozzál!
Igézzeél és barátkozzál. Áprilistól így búcsúzzál.

Tavasztó hava

Tavasztó esőt hozza. Mezőt, erdőt felhizlalja.
Vetéseid védelmezzed! Rontó elöl megőrizzed!
Esők urát megtiszteljed! Ünnepnapiját is megüljed!
Májfával és áldomással. Kivonuló vígassággal.
Virágokkal hálálkodjál! Adománnyal is áldozzál.
Igézzél és kedveltesél! Május hóban emígy tegyél.

Nyárelő hava

Nyárelő hó kedvet hozza. Jószágokat szaporítja.
Házad javát védelmezzed! Család becsét megőrizzed!
Öröm anyját megtiszteljed! Ünnepnapiját is megüljed!
Elvonuló áldomással. Fürdőzéssel, vidámsággal.
Átérzéssel hálálkodjál! Virágokkal is áldozzál.
Igézzél és szerettesél! Napfordulót így köszöntsél!

Nyár hava

Nyárnak hava hevét hozza. Érett kalászt kaszáltatja.
Aratásod védelmezzed! Vágott rendet összegyűjtsed!
Vihar urát megtiszteljed! Ünnepnapiját is megüljed!
Másodboros áldomással. Aratói vígassággal.
Jó munkával hálálkodjál. Kalászokkal is áldozzál!
Igézzél és menykőt háríts. Júliusi bajt megállíts!

Nyárutó hava

Nyárutója aszályt hozza. Mezőt, rétet kiszárítja.
Veteményed védelmezzed! Kévet, kazlat jól lekössed!
Szelek urát megtiszteljed! Ünnepnapiját is megüljed!
Közös vidám áldomással. Dallal, tánccal, mulatsággal.
Nagyvásárral hálálkodjál! Új kenyérrel is áldozzál!
Igézzél és latolgassál. Augusztusnak ennyit adjál!

Őszelő hava

Őszelő hó hasznót hozza. Kamrát, ólat gazdagítja.
Föld gyümölcsét összeszedjed! Télidőre megőrizzed!
Bőség anyát megtiszteljed! Ünnepnapiját is megüljed!
Gyümölcsöknek szedésével. Hozzá vidám vendégséggel!
Aszalással hálálkodjál! Mézes borral is áldozzál!
Igézzél és párt keressél! Szeptemberben emígy tegyél!

Ősz hava

Ősznek hava szőlőt hozza. Hordót, pincét gazdagítja.
Érett szemet kiperéseljed! Mustját borra beérleljed!
Éjjel urát megtiszteljed! Ünnepnapiját is megüljed!
Szorgos, vidám szüretekkel! Vendéglátó préseléssel!
Jó szűrőssel hálálkodjál! Óboroddal is áldozzál!
Igézzél és rontást háríts! Októberben ekképp számíts!

Őszutó hava

Őszutója nyirkot hozza. Embert, barmot beszorítja.
Tűzifát és termést gyűjtsed! Háza téli felkészítsed!
Víznek anyját megtiszteljed! Ünnepnapiját is megüljed!
Hárítással, áldomással! Csendes házi vacsorával.
Tisztulással hálálkodjál! Gyertyát, mustot is áldozzál!
Igézze és gyógyíttassál! Novemberben erre álljál!

Télelő hava

Téleleje havat hozza. Hideg idő ajtót csukja.
Házat, udvart jól lezárjad. Állataid is megóvjad!
Bajok anyját engeszteljed! Ártó napját ne feledjed!
Bűbájjal és hárítással! Zárt családi vacsorával.
Tisztulásról gondoskodjál! Nyári kalászt most áldozzál!
Igézze, de óvakodjál! Decemberben így vigyázzál!

Hónapok régies-népies nevei

Télközép

Télnek hava, Télközepe. Télmásodik, Télnek szíve.
Féltél, Közép, Évnek tele. Farkashó és Újév feje.
Tölgyhó, Karó, Fakivágó. Jeges, Zajló és Háborgó.
Hótalp, Havas, Mélyhó, Törő. Kemencetűz és Születő.
Regősjáró, Szarvas hava. Nyírfajd, Mókus, Baknak hava.
Boldogasszony, Farsangolás. Barmot védő, Pál-fordulás.

Télutó

Télutó hó, Tél harmada. Télvége és Fagynak hava.
Kegyetlen, Vad és Elnyelő. Olvadó hó és Gyöngyöző.
Éledő föld, Korai hó. Csalóka, 'hol Tavaszi hó.
Ünnepi és Fényszentelő. Farsangvége és Böjtelő.
Villámlások, Éjtűz hava, és Jégtörő Mátyás hava.
Boldogasszony, a szentelő. Megtisztító és Vízöntő.

Tavaszelő

Tavaszelő és Becsapós. Napkelető és Hazudós.
Kelő, Szabad, és Kiszagyó. Esőadó és Olvadó.
Tavaszhozó, Életadó. Kiszagyos, de Madárhozó.
Télkergető, Kiszehajtó. Fás, Viléző, Kiviruló.
Fűhegy, Nyírfá, Földnek hava. Vaddisznó, Nyest, Halak hava.
Boldogasszony Gyümölcsoltó. Öntöző és Tavaszhozó.

Tavas

Tavas hava, a Tavaszfő. Tavaszmás és Hó-elűző.
Napmelegű, Kitáruló. Kiviruló, Vízárasztó.
Kinyíló és Fűnövesztő. Nyíres, Tölgyes, Faégető.
Deres, Tisztás, Vetés hava. Szabad, Galamb, Gyógyfű hava.
Szarvasfutás, Nappal hava. Medve, Nyest és Kosnak hava.
Kikelet és Gyümölcshezó. Györgynek hava, Állathajtó.

Tavasutó

Tavasutó, Tavaszvége. Tavasz-harmad, Kistél vége.
Virág, Somfa, Fűnövesztő. Tavaszmunka, Szántóvető.
Napos, Tüzes és Bimbózó. Kivirágzó. Szaporító.
Aggok hava, Méltóságos. Istenanya, Ragyogásos.
Avarfű-hó, Szarvas hava. Barmok, Tulok, Bika hava.
Gyümölcsözó, Lányok hava. Fagyos-szentek, Pünkösd hava.

Nyárelő

Nyárelő hó, Napfordító. Nyárkezdeté és Ugrató.
Vörösödő és Szépülő. Színes, Forró és Érlelő.
Hársfa, Nyírfa és Virágos. Kipiruló, Vízbemártós.
Gyűjtőgető, Szénaadó. Kalászerő és Kaszáló.
Ifjak hava, Egybekötő. Szerelmes. Megfürdető.
Mártó-Iván, Ember hava. Virág-János, Ikrek hava.

Nyárközép

Nyárnak hava, Nyárközepe. Nyármás, Nyárhó, Nyárveleje.
Kisveres, Hárs, Édesítő. Dolgos, Fűves, Szénagyűjtő.
Sarlós, Gyűjtő és Arató. Kéveszedő, Kendervágó.
Heves, Éró, Pirosító. Villámhozó, Kalászhozó.
Csöszcsillag-hó, Nyárbőjt hava. Nyúl, Rozsomák, Ráknak hava.
Égzengető Illés hava, Boldogasszony sarlós hava.

Nyárutó

Nyárutó-hó, Nyár-harmada. Rekkenő és Nyárvég hava.
Sarlós, Cséplő, Kalászado. Gyümölcserő, Esőhozó.
Hizlaló és Savanyító. Aszaló és Kenyéradó.
Szőlőérő, Gyümölcsszedő. Gyűjtőgető és Eltevő.
Gabona és Élet hava. Oroszlán és Sárkány hava.
Kisasszony és Keddasszony hó, Boldogságos Nagyasszony hó.

Őszelő

Őszelő hó, Őszeleje. Vénasszony Nyár, Bő ideje.
Szüretelő, Gyümölcsadó, Behajtó és Vásározó.

Csarab-bokor, Kévegyűjtő. Árpavágó és Kicséplő.
Füstölő és Aszalódó. Hervadó és Elszáradó.
Szarvasbögő, Kígyó hava, Lehalászó, Szűznek hava.
Alkonyodó, Szelet hozó. Boldogasszony gyümölcsadó.

Ősz

Ősz hó, Őszmás és Számvevő. Őszközép és Újbor-vető.
Kéveérő és Sárguló. Boruló és Lombhullató.
Dióverő és Etető. Tiloló és Szüretelő.
Kérges, Kátyús és Latyakos. Szélüvöltő és Bánatos.
Jávorszarvas és Ló hava. Sötét hó és Mérleg hava.
Lakodalmas, Kisvadászó. Szüretvég és Dömötör hó.

Őszutó

Őszutója, Ősz harmada. Ősznek vége, Ősök hava.
Vizes, Sáros és Ragados. Lombhullató és Avaros.
Hidegülő és Dermedő. Borízlelő, Ősköszöntő.
Nagyvadászó, Makkoltató. Téli szállás elfoglaló.
Vidra, Kecske, Sorsnak hava. Skorpió és Zerge hava.
Kisfarsang és Eketiltó. Mindszentek és Katalin hó.

Télelő

Télelő hó, Téleleje. Fekete Vég, Télünnepe.
Földes, Rögös és Kívánó. Fakószürke és Pislogó.
Sötét halál és Átjáró. Csupasz fa és Tüzet rakó.
Bort kiöntő, Magvat Őrlő. Föld Termését ünnepelő.
Vígáság, Újtűz, Torok hava. Ősök, Róka, Nyilas hava.
Disznóvágó, Napforduló. Tűzéltető, Karácsony hó.

Hónapok

Télközép hó – Baknak hava.
Télutó hó – Kanta hava.
Tavaszelő – Halak hava
Tavaszközép – Kosnak hava.
Tavasutó – Bika hava.
Nyáreleje – Ikrék hava
Nyárközepe – Ráknak hava.
Nyárutója – Király hava.
Őszeleje – Úrnő hava.
Őszközepe – Mérleg hava.
Őszutója – Horog hava.
Téleleje – Nyilas hava.

Hónapkérlelő

Új hó, új király!
Adjál nekünk sok ünnepet!
Sok ünnep közt jó heteket!
Jó hetekben jó napokat!
Jó napokban jó órákat!
Jó órákban jó szerencsét!
Jó szerencsés szeretetét!
Úgy legyen!

Hónapigéző

Új hó, Új király! Távozzon el baj, vizály!
Amit látok – újuljon! Amit nem – az gyógyuljon!
Ami lobos – lohadjon! Amit nyomok – elmúljon!
Úgy legyen!

Hónapköszöntő

Régi Hónap búcsúztassék!
Új Hó király köszöntessék!
Fohászokkal dicsértessék!
Gyertyafénnyel tiszteltessék!
Néki szívvel áldoztassék!
Úgy legyen!

Hónapmegtisztelő

Új Hó királyt megtiszteljük!
Holdasszonnyal egybekötjük!
Ha telivel, lakomával.
Ha meg újjal, imádsággal.
Ha növével, áldomással.
Ha fogyóval, áldozással.
Úgy legyen!

Újhónap tisztelő

Új Hó! Új király!
Neked legyen dicsőség!
Nekem bőség 's tisztesség!
Neked legyen tisztelet!
Nekem rang és becsület!
Úgy legyen!

Újhónap tisztelő

Új Hónapnak Új király!
Rossz időket üzzed el!
Erdőt, mezőt éleszd fel!
Fölös vizet 'szíjjad el!
Száras földet öntözd fel.
Úgy legyen!

V. Fejezet: Időszakok igézete

Év eleji igézők

Teremtő dicsérete

Dicsértessék neve Égi Teremtőnek!
Aki felvirraszt majd bő-új esztendőnek.
Adassék házunkra áldás és békesség!
Szerencse, gazdagság, boldogság, egészség!
Így rendeltessék Újévnek folyása,
Megadatva nekünk Teremtő áldása!

Boldogasszony dicsérete

Dicsértessék neve Boldogasszonyunknak!
Aki életet ad rideg világunknak!
Tél vége hozzon el szép Tavasz napokat,
Nyár is beérleljen kalászos magokat.
Ősz hozza bőséggel szőlejét, gyümölcsét,
Fagyig megengedve jószág legelését!

Éjféli kívánság

Hozzon ránk Teremtő, vidám éjszakára,
Boldog felvirradást Újévnek napjára!

Hajnali kívánság

Adjon Boldogasszony, vidám hajnalára,
Kenyeret, bort, sültet, év minden napjára!

Újévi köszöntő

Köszöntsük most Kiskarácsonyt! Törjük ezért kiskalácsot!
Jó bort igyunk áldomásra! Égnek, Földnek áldozásra!
Tüzet gyújtsunk, táncot járjunk! Vigadozva hajnalt várjuk.

Újévi kérlelő

Segíts meg Teremtő, hogy telelhessünk!
Segíts meg Teremtő, hogy elvethessünk!
Segíts meg Teremtő, hogy legeltessünk!
Segíts meg Teremtő, hogy begyűjthessünk!
Segíts meg Teremtő, hogy szüreteljünk!
Segíts meg Teremtő, hogy megbékéljünk!

Újévi fohász

Tartson Isten mindnyájunkat – életben!
Jó vetésünk mind beérjen – időben!

Szőlő leve legyen mézes – ízében,
Aszalt gyümölcs, egészséges – színében!
Sódar, kolbász felaggatva – füstjében!
Hogy tölthessük újesztendőt – erőben!

Napkérlelő

Újév, új Nap, új Király!
Adjál nekünk sok ünnepet! Sok ünnep közt jó heteket!
Jó hetekben jó napokat! Jó napokban jó órákat!
Jó órákban jó szerencsét! Jó perceknek szeretetét!
Úgy legyen!

Farsangoló

Itt a farsang beköszöntött, vígan várjuk a Vízöntőt.
Készüljél hát hamarjában, dalra, táncra, maskarában!
Farsang hossza már kimérve, hamvazóra annak vége.
Mulassunk hát húshagyóig, míg farsangot el nem űzik.

Télvégi igézők

Télvégi kérés

Adj Teremtő, meleget! Fűnek-fának levelet!
Ég kapuját nyissad ki! Melegedet ereszd ki!
Zárjad be a hideget! Fáztunk mi már eleget...

Gyertyaszentelő

Boldogasszony megsegítsél! Tél fagyától megkíméljél!
Ügyeljél az eleségre! Télről maradt élelemre!
Hozd el tavasz melegét! Érleld nyarunk gyümölcsét!

Télvégi Napköszöntő

Süss föl Nap! Fényes Nap!
Nagy hideget üzzed el! Erdőt, mezőt ébreszd fel!
Áradt vizet 'szíjjad el! Rétlegelőt szárítsd fel!
Úgy legyen!

Vetésünnep

Ég urának tisztelete, szántás-vetés ünneplése!
Ukkon-pohár őt köszönti, Űk-ös hitét ekképp őrzi!
Aki cseppjét földre önti, fogadalmát szentesíti.

Nagyböjt

Nagyböjt idő negyven napja, segít annak, aki tartja.
Testet, lelket megtisztítja, tavaszerőt meghozatja.

Tavaszi ígézők

Tavaszi Napkérő

Süss föl Nap! Fényes Nap!
Legelőt kivirítsd! Jóságot melegítsd!
Úgy legyen!

Tavaszi Holdköszöntő

Jöjj föl Hold! Fényes Hold!
Téli fagyot elűzzed! Patak jegét feltörjed!

Fohász Boldogasszonyhoz

Segíts Boldogasszony, hogy virágozzanak!
Segíts Boldogasszony, hogy megfogjanak!
Segíts Boldogasszony, hogy termést adjanak!
Segíts Boldogasszony, hogy szaporodjanak!

Esőkérő

Adj Ég – esőt, eleget! Terméseknek életet!
Hogy, mezőink nőjenek! Hogy, barmaink éljenek!

Tavaszi Napköszöntő

Süss föl Nap! Fényes Nap!
Párát, ködöt szívjad el! Vetés sarát szárítsd fel!

Tavaszi Holdköszöntő

Jöjj föl Hold! Fényes Hold!
Mező vizét szívjad el! Erdő sarát szárítsd fel!

Tavaszi tisztító

Tüzet viszek, ha látod! Eloltanák, nem látod!
Lángom, rontást eloszlass, veszedelmet távoztass!
Rontást és bajt a házból! Férgeket az akolból!
Egereket kamrából! Kígyót, békát udvarból!

Emlékező

Őseidről ne feledkezz! Elmentekről megemlékezz!
Nevüket jól földbe véssed, tisztas helyre feljegyezzed!
Dolgaikból megőrizzed, rátekintve emlékezzél!

Búvölő

Fecske röppent, megérkeztek. Szeplőt látok, előjöttek.
Megköpködöm, mosom, törölöm. 'Ki ellenem... arra küldöm!

Komázó, mátkázó

Koma, koma, komálunk, esztendeig komálunk!
Életben komák leszünk, Hó'ttan testvéré leszünk.
Becsben tartom, ha jó lesz, eltaszítom, ha rossz lesz.
Tojást, vissza, ha veszi, komaságot elveszti.
Hűtlen fejre baj hulljon! Vessző, virág száradjon!
Barátsága szakadjék! Szerelmében csalassék!

Zöldbőjt

Zöldbőjt huszonhét szűk napja, segít annak, aki tartja.
Testet, lelket megtisztítja, aratáshoz erőt adatja.

Nyári igézők

Áldáskérő

Isten áldd meg határunkat! Ne tetézzed bánatunkat!
Ha megáldod, lesz mit ennünk. Ha nem áldod, el kell mennünk.

Nyárközép köszöntő

Nap legfenn immáron, égi fénnel határon.
Köszöntelek Teremtő! Házunk népét segítő!

Esőváró

Égi Isten! Adj bőséget! Öntöztess meg földeinket!
Töltesd meg kútjainkat! Hallal telítsd tavainkat!

Kérlelő

Földnek Anyja! Hozz bőséget! Boldogasszony, adj jólétet!
Érleljed be gyümölcsidet! Hárítsál el betegséget!

Esti tisztulás

Mikor lemegy a Nap, este tüzet gyújtunk.
Fényével, hevével, Napnak erőt nyújtunk
Éjszakában fénye, sötétet taszítja,
Illatozó füstje, gonoszt elriasztja,
Parazsát taposva, termést szaporítja,
Általa sült étek, beteget gyógyítja.

Kalászőrző

Első kalászt megőrizzük Nagykarácsony estére,
Koszorúnak azt megkötjük, Földanyának dícsére.
Vízkeresztig megőrizzük, ünnepeink díszébe.
Majd, hamuvá elégetjük, szórván fürdők vizébe.

Aratásbuzdító

Itt volt Péter, elment Pál. Vágd a búzát, érett már!

Nyárböjt

Nyárböjt tizenkettő napja, segít annak, aki tartja.
Testet, lelket megtisztítja, nyár erejét visszatartja.

Őszi igézők

Teremtőre

Jó Teremtő, köszöntünk! Ukkon pohárt emelünk!
Bő szüretért áldomást! Így köszönjük az áldást!

Boldogasszonyra

Boldogasszony, köszöntünk! Ukkon pohárt emelünk!
Bő termésért áldomást! Így köszöntjük az áldást!

Emlékező

Eget-földet tiszteljük! Teremtőnket köszöntjük!
Őseinknek tisztelgünk! Holtjainkat becsüljük!
Gyertyát gyújtunk emlékükre, Borral isszuk érdemükre!

Mártonozó

Adja Isten nekünk, sok Mártont megérjünk!
Jó erőben töltsük – egészségben éljünk!

Kisböjt

Kisböjt huszonöt szűk napja, segít annak, aki tartja.
Testet, lelket megtisztítja, téli erőt meghozatja.

Kívánó

Adjon az Ég szép napot! Hozzá a Föld, búzát, bort.

Luca-idő fohászkodó

Köszöntelek, Teremtő! Kérlek téged, Segítő!
Gonoszságot távol tartsd! Házunk népét megáldasd!
Hogy, férfi ne nyomassék. Asszony meg ne döftessék,
Gyermekek meg ne rémüljék. Jószág meg ne ijedjék.

Télközép köszöntő

Hold legfennen immáron, égi fénnel határon.
Köszöntelek Földanya! Élet-gyümölcs asszonya!

Karácsonyváró

Adjon Isten jó sokat, szép karácsony napokat!
Bort és búzát, eleget, hogy kibírják a telet.
Kövér ludat, sok tikot. Szőrös tökű malacot.
Diót, mákot, mogyorót, karácsonyi kalácsot!

Előesti kívánság

Hozzon ránk Teremtő, vidám éjszakára,
Boldog felvirradást Karácsony napjára!

Estebédi kívánság

Hozzon Boldogasszony, vidám éjszakára,
Kenyeret, bort, sültet; Karácsony napjára!

Karácsonyi áldomás

Napszálltával Nagykarácsony. Hét nap múlva Kiskarácsony.
Egyik... Napot felébreszti. Sötétségből kiemeli.
Másik... Évet megnöveli. Napnak keltét siettet.
Egyik hozza reglőket. Csodaszarvast éneklőket.
Másik hozza köszöntőket. Barmot, farkast mímelőket.
Mindkettő hoz vidámságot. Lakomát és mulatságot.

Karácsonyi köszöntő

Köszöntsük most Nagykarácsonyt! Törjük ezért nagykalácsot!
Jó bort igyunk áldomásra! Égnek, Földnek áldozásra!
Tüzet gyújtunk, táncot járjuk! Vigadozva hajnalt várjuk.

Karácsonyi mondóka

Nagykarácsony – Koleda. Feketevég – Fordula.
Teremtőnket köszöntse! Alvó napot ébressze!
Boldogasszonyt dicsérje! Nyugvó földet élessze!

VI. Fejezet: ÜNNEPKÖRI NAPI RIGMUSOK

Ezen igézetek, rigmusok és verselések a „Magyar Népies Kalendárium” összeállítása utáni gyűjtések eredményeiből születtek, azok kiegészítései. Link: <http://mek.oszk.hu/12200/12226/>
Napok sorszámozása a régi magyar népi öröknaptár szerint.

Karácsonyi ünnepkör

Éjfél (dec. 24-25.)

Éjfél évet elhozza, Eljövendőt mutatja.
Jóslás, öntés és bűbájlás. Kötés, oldás, maskarázás.

Nagykarácsony (dec. 25.)

Éjfél után láncot hordunk. Hozzá botot, fáklyát fogunk.
Szobát, kamrát sorba járjuk. Házsomszédot vizitáljuk.
Zeget-zugot átkutatjuk. Gonoszt, rontást megriasztjuk.
Hangos zajjal mind kihajtjuk. Füsttel nyomát eltisztítjuk.
Mebékélve áldást mondunk. Teremtőnek hálálkodunk.
Áldomásbort iszogatunk. Pirkadatig mulatozunk.

Napkeltéig mulatozás, Napnyugtáig lustálkodás.
Nappal senkit ne fogadj, Mert, szerencséd is elhagy!

Zöld karácsony – havas tavasz. Fagyott rügyek – kár és panasz.

1/1. Hetedfő   Karácsony, István-nap (dec. 26.)

Regölőknek járása, Farsangidő várása.
Kíváncsi jósoljon! Gyengéje gyógyuljon!

Indulj kecske, szürke kecske! Szőrös-bőrös fafejecske.
Farkas elől meneküljél. Jó gazdához kéredzkedjél.
Tréfálkozzál, maskarázzál. Kínálásért megdolgozzál.
Dallal, zajjal elkísérünk. Nyolc-ág csillag lészen fényünk.
Kecske jelét felemeljük. Kalács és bor lészen bérünk.
Többi, meg kint hejegessen. Pénz és lepényt kéregessen.
Gazda pedig jól vigyázzon! Éhes farkas jár udvaron.
Vígág alatt meglophatja. Sódart, kolbászt elhordhatja.

István napján fohászkodjunk! Napnyugtával tüzet gyújtsunk!
Nagy királyunk erőt adjon! Dicső emlék fennmaradjon!

1/2. Kettőnap   Téli János-nap (dec. 27.)

Szürke János borát, aki nem kóstolja,
Annak borpincéjét, Gonosz megronthatja.

Téli János, hogyha bús – Nyári János derűs, dús.

1/3. Harmadnap   Aprószentek (dec. 28.)

Gyermekeket így köszöntjük, hogyha felnő, 's úgy tegyen,
Termő ággal veregetjük, hogy keléses ne legyen!

1/4. Negyednap   Szürke Tamás-napja (dec. 29.)

Nagykarácsony szennye tűnjék! Ami piszkos, kimosassék!
Kiskarácsony tiszteltessék! Kenyér, béles kisütsessék!

1/5. Ötödnap   Dávid-nap (dec. 30.)

Nagykarácsony piszka tűnjék! Morzsa, szemét takarodjék!
Főzzél, süssél és bort fejtsél! Rokont, komát ne felejtsél!

1/6. Hatodnap   Szilveszter-nap (dec. 31.)

Kiskarácsony napnyugta. Naptárávet becsukta.
Vendégjárás, falánkság. Bűbájlás és mulatság.

Szilveszterkor viharos szél, Kiskarácsony derűvel kél.

1/7. Hetednap   Kiskarácsony (jan. 1.)

Hetednapra Kiskarácsony! Bővebb, mint volt Nagykarácsony.
Új naptárnak évét hozza. Vidámságát ez fokozza.

Hogyha vidám Újév napja, nyár termését bőven adja.

1/8. Hetedfő   Maklár-nap (jan. 2.)

Ünnep után takarítás. Mosogatás és nagymosás.
Tűzhelyeket kipucolunk. Fürdővízben megújulunk.

Makár napja, ha napos – Télhó hideg, harapós.

1/9. Kettednap   Benjámín-nap (jan. 3.)

Jó komákat meghívjad! Betegebbjét jobbítsad!
Szomorúbbját vidítsad! Érdemesét pártoljad!

1/10. Harmadnap   Titusz-nap (jan. 4.)

Jó szomszédot behívjad! Itallal is kínáljad!
Érdemesét dicsérjed! Támogatód segítsed!

1/11. Negyednap   Simon-nap (jan. 5.)

Regős-járás végső napja. Közeledik Nagyfarsangja.
Hajnyírás és tisztálkodás. Maskarákon igazítás.

Teremtő, Ég Atya! Nagyasszony, Földanya!
Áldozatot fogadjátok! Kívánságunk hallgassátok!
Erősödjön Napnak fénye! Áradjon szét Víz ereje!
Földnek fagya felengedjék! Erdő, mező feléledjék!

1/12. Ötödnap   **Gáspár-nap (jan. 6.)**

Vízkereszt, ha vizet ereszt, Tél sokáig el nem ereszt.
Kamra, pince megszenvedi, ha eső is napját veri.

Nagyfarsangnak kezdete, Konc vajdának eljötté.
Maskarázás, evés-ivás, Fehérasszony esti járás.

Kalászbábot, 'mit őriztünk, Nagykarácsony estétől.
Vízkeresztkor elégetjük, Regősjárás végétől.
Hamuját meg széjjelszórjuk, patak és tó vizibe.
Vele együtt télnék baját, szertehintjük, széltibe.

Napnyugtával láncot hordunk. Hozzá botot, fáklyát fogunk.
Szalmabábot körbe hordjuk. Házainkat sorba járjuk.
Zeget-zugot átkutatjuk. Gonoszt, rontást megriasztjuk.
Hangos zajjal kizavarjuk. Szalmabádba belé hajtjuk.
Bábot aztán messze visszük. Léket vágva elemésszük.
Megbékélve áldást mondunk. Áldomásbort iszogatunk.

Férfi, legény fohászkodjék! Fehér lelkek, meg ne leljék.
Mert ha éjjel megtalálnák, lefoghatnák, megnyomhatnák.
Asszonyt, leányt ők nem bántják. Kínálását elfogadják.
Gyermekekkel, ha találkoznak, hallgatásért diót adnak.

Aki legény, léket vágjon! Hideg vízben megmártózzon!
Istállóba behúzódjék. Tüzes borral melegedjék.
Forró vízben lefürödjék. Kását, almát, halat egyék.
Friss szalmába heveredjen. Gyertyafénynél elmerengjen.
Ajtó zárját nyitva tartsa. Fehér lelket ki ne zárja...
Így próbálja bátorságát, így tudja meg kapósságát.

Karácsonyi tizenketted, tavaszidőt látni enged.
Hogyha napos, nem hideg – tavasz gyorsan közeleg.
Hogyha szele gyenge, csendes – óvakodjon, aki rendes.
Ajtóféltre írt kereszttel, minden gonoszt kirekesztel.

1/13. Hatodnap   **Attila-nap (jan. 7.)**

Farsangi bál, lakodalom. Mulatozó sokadalom.
Népek egymást kínálgatják. Viszálykodást otthon hagyják.

1/14. Hetednap   **Szeverin-nap (jan. 8.)**

Eleidre emlékezzél! Ősökről se feledkezzél!
Emléküket felidézzed! Áldomással ezt tetézzed!

Lakodalmak kezdőnapja – Menyegzős vasárnap.

1/15. Hetedfő   Marcell-nap (jan. 9.)

Szemmel veretéstől, megóvjad házadat!
Szobád négy sarkába, tégy nyárfa karókat!

1/16. Kettőnap   Pál-nap (jan. 10.)

Etető villákat, érintsd lángos tűzzel,
Lovaidat itasd, ezüstöt ért vízzel!

1/17. Harmadnap   Ágota-nap (jan. 11.)

Nagylányokat összehívják. Tapasztaltak beavatják.
Csábítgatást megtanulják. Mennyeckének kitanítják.

1/18. Negyednap   Ernő-nap (jan. 12.)

Hajat vágjál, megfürödjél! Kenjed tested, szépítkezzél!
Gyógyfüveket beszerezzél! Rontás ellen védekezzél!

1/19. Ötőnap   Veronika-nap (jan. 13.)

Nagyfiúkat kiválasztják. Próbát téve felavatják.
Ilyen legény házhoz járhat. Farsangkor már házasodhat.

Veronika kendője, szeplőidet törölje!
Leányt szépít estéje, legényt fordít feléje.

1/20. Hatodnap   Félix-nap (jan. 14.)

Lakodalom, bálozás. Mulatozás, kínálgatás.
Após, vővel iszogasson. Anyós, mennyel pletykálgasson.

1/21. Hetednap   Lóránt-nap (jan. 15.)

Késő este gyertyagyújtás. Leányoknak varázsolás.
Párosító kötés, oldás. Jó vőlegény elbájolás.

1/22. Hetedfő   Gusztáv-nap (jan. 16.)

Lányok, fiúk bandáznak. Külön-külön vígadnak.
Kibeszélnek, bujtogatnak. Maskarákat mutogatnak.

1/23. Kettőnap   Antal-nap (jan. 17.)

Gyertya, só és foghagyma. Ez kell most az asztalra.
'Ki igazat áhítja, rontást bőszen hárítja!

Antal-napkor okos gazda, gonoszjárást megakasztja.
Kötés, fonás tiltásával. Fokhagymával, tüskés ággal.
Nem eszik sem babot, borsót. Csak pogácsát, vizes óbort.

1/24. Harmadnap   Piroska-nap (jan. 18.)

Jósolj időt negyven napra! Vetést legott egy hónapra.
Csíráztassál, kihajtassál! Égnézésből jósolgassál!

Éjféltájban gyertyát gyújtunk. Tükör előtt füstöt fújunk.
Boszorkány, ha közeleg, füstben arca megmered.
Fokhagymát, 'ki rálehel, rontó attól elszelel.

1/25. Negyednap   Sára-nap (jan. 19.)

Házi oltárt letakarjad! Holtak képét elfordítsad!
Emlékükre gyertyát gyújtsál! Óborodból rájuk igyál!

1/26. Ötödnap   Fábián-nap (jan. 20.)

Fakivágást befejezzük. Újborunkat most lefejtjük,
Boldogasszonyt üdvözljük. Áldomással felköszöntjük.

Meleg napja becsaphat! Fát, 'mit ébreszt, kifagyhat.

1/27. Hatodnap   Ágnes-nap (jan. 21.)

Lakodalom, bálozás. Eljegyzésre meghívás.
Asszony népnek kedvtelése, leányálmok megfejtése.

Hogyha hideg Ágnes napja, Vince gyakran kijavítja.
Kedves orcát, ha mutatja, pacsirtát is megszólátja.

1/28. Hetednap   Vince-nap (jan. 22.)

Egymás borát megkóstáljuk. Szőlővesszőt megvizsgáljuk.
Szobában, ha rügye fakad, Tél is hamar vége szakad.

Vince fénye becsaphat! Fagy csípheti sarkadat.

1/29. Hetedfő   Zelma-nap (jan. 23.)

Messze küldjük nyavalyáját! Másnak adjuk lázkórságát!
Felajánljuk betegségét! Erősítsük egészségét!

1/30. Kettőnap   Timót-nap (jan. 24.)

Takarítsál, égessél! Gyógyfűvizet hevítsél!
Virágokkal füstöljél! Napnyugtával fürödjél!

1/31. Harmadnap   Pál-napja (jan. 25.)

Pálfordulás, kifordulás. Télelhajtó tavaszvárás.
Földanyához imádkozzunk! Naphoz, Holdhoz fohászkodjunk!

Jeges vízbe léket vágnak. Hideg vízben megmártóznak.
Meleg tűznél vigadoznak. Forró bortól kipirulnak.
Víz asszonyát így köszöntik. Áldomással így illetik.

Hogyha Télhó indult jobbra, Télutó majd fordul balra.
Ha hideg volt, enyhe lesz. Ha olvadt, fagyos lesz.

2/1. Negyednap   Paula-nap (jan. 26.)

Leánykérés, háztűznézés. Lakodalom megbeszélés.
Fiatalok mulatsága. Búbáj, kötés próbálása.

2/2. Ötödnap   Angelika-nap (jan. 27.)

Asszony népnek dologtíltó. Fehér népnek vendégjáró.
Férfiakat kipletykálják. Mások titkát kikotyogják.

2/3. Hatodnap   Károly-nap (jan. 28.)

Legényjárás ideje. Lányos házak szemléje.
Koledáslás, párosítás. Fiú-leány mulatozás.

Károly napján fohászkodjunk! Napnyugtakor tüzet gyűjtsünk!
Nagy királyunk erőt adjon! Dicső emlék fennmaradjon!

2/4. Hetednap   Adél-nap (jan. 29.)

Legutolsó párkereső – Leányos vasárnap.

Lányvasárnap, ta-la-laj. Leányjáró ta-na-naj.
Fiús házat végigjárják, amit kapnak, elfogadják.
Fonóházi bálozásra, eszem-izson mulatásra.
Legényeket bálba hívják, bokrétával becsábítják.

Fehéraszony estét járja. Asszonyokat kicsábítja.
Férfit, hogyha kint találják, csiklandoznák, megnyomhatják.

2/5. Hetedfő   Martina-nap (jan. 30.)

Szerszámokat javítgassad! Vetőmagot válogassad!
Házadban bent palántázzál! Földanyához fohászkodjál!

2/6. Kettőnap   Marcella-nap (jan. 31.)

Kamrát, pincét kifüstöljed! Férgest, üszköst elégedesd!
Napnyugtával gyűjtsd meg tüzet. Égessed el múlt szemetét!

Lovakat ma ne hajtsátok, istállóban jól tartsátok!
Etessétek, gondozzátok, kényeztetve gyógyítsátok!

2/7. Harmadnap   Breda-nap (febr. 1.)

Falánk farsang fánkja, forralt bort kívánja.
Legény 's leány kivonuljon. Természetben kint vigadjon.

Napnyugtával gyertyát gyűjtsál! Földanyájához fohászkodjál!
Kertet este meglátogasd, gyümölcsfákat megkopogtasd!

2/8. Negyednap   Gyertyaszentelő (febr. 2.)

Zabáló csütörtök – torkosoknak járó.

Farsang torkos csütörtöke, zabálásnak nagy ünnepe.
Kocsonyát és sonkát főznek, húst és tésztát ekkor sütnek.

Szentelőnek melege, hónap 's jégnek hírnöke.
Szentelőnek hidege, kora tavasz hírnöke.

Ha esik és fül a szél, nem sokáig tart a tél.

Gyertyaszentelő, ha fényes, nyári termés lesz szegényes!
Hogyha sár van, jön még fagy. Tüzelőt még jócskán hagyj!

Hogyha az ég megdördül, mező hamar kizöldül.

2/9. Ötödnap   Balázs-nap (febr. 3.)

Sovány péntek napja – anyóslátogató.

Anyós házhoz meghívjátok! Vacsorával kínáljátok!
Új tűz mellett étkezzetek! Boldogasszonyt köszöntsetek!

Gyógyítóknak máma leszen szép napja.
Hogy máskor is megérhessük, Ég adja!
Hozzon reánk egészséget, jókedvet!
Leányoknak jó vőlegényt, szerelmet!

Soványpéntek kisbőjtje. Torkos napnak enyhéje.
Gyomrot enyhít, belsőt tisztít, lakomára előkészít.

2/10. Hatodnap   Gilbert-nap (febr. 4.)

Rokonszombat napja – rokon vendégváró.

Rokon, koma vendégsége. Nagy vigasság készülője.
Jobbítanak, gyógyítanak. Kötnék-oldnak, bűbájoznak.

Teheneket feldíszítik. Sóval, vízzel is meghintik.
Tűznek füstjén átvezetik. Rontás róla így leszedik.
Barmok urát megköszöntik. Áldomással megilletik.

Hogyha idő szép-napos, gyümölcstermés lesz bajos.

Emlékező halott szombat, készülődő rokon szombat.
Farsangbírót kijelölik, táncos házat kidíszítik.

2/11. Hetednap   Ágota-nap (febr. 5.)

Farsangvégi maskaráló – Farsangos vasárnap.

Alakosok futkosása. Maskarások vonulása.
Legényeknek mulatsága. Leányoknak meghajtása.
Férfit – ital csábíthatja. Asszonynépe megjárhatja.

Teheneket megóvjátok. Fertő, rontás les most rájok.
Füstöléssel elűzzétek. Tűzzel, sóval megvédjétek!

Legyet, férget kifüstöljed! Kénes szaggal elkergessed!
Kakukkfűvel égess mentát! Elüldöz az tetvet, bolhát.

Vővasárnap, kanivó. Farsangtáncos soroló.
Esznek-isznak, zajongnak, muzsikára táncolnak.
Legény járja leánnyal. Férfi járja asszonnyal.
Maskaráznak, mímelnék, enyelegnek, évődnek.

2/12. Hetedfő   Dorottya-nap (febr. 6.)

Húshagyó hétfőnap – asszonyfarsang járó.

Szalmabábot állítanak. Minden lomot néki adnak.
Zajjal, tánccal felköszöntik. Nagyfarsangot füstbe küldik.

Dorottyának hulló hava, szép tavasznak előszava.

Hagyóhétfő maskarázó, pajzánkodó, figurázó.
Kolompolnak, elragadnak, asszonynépet táncoltatnak.
Asszonyfarsang jó alkalma, férfinépnek riadalma.
Férfi módra izogatnak, legényeket megnyaggatnak.

Itt az idő, táncoljunk! Jó magasra ugorjunk!
Hogy szoknya is legyen, és kendert is növeljen.

Nagyböjt ideje

2/13. Kettőnap   Apalina-nap (febr. 7.)

Húshagyó kedd napja – farsangvég lezáró.

Nagyfarsangnak legvége. Bezárkózás reggele.
Böjt és nyugvás tavaszig, Gyümölcsoltó napjáig.

Húshagyókedd csúfoltató, fiatalság mulattató.
Bolondoznak, tuskót húznak, vénlányokat kigúnyolnak.

Húshagyókedd ideje, jóslásoknak jó jele.
Csillagos ég – sok tojás, fényes nap – bő aratás.

2/14. Harmadnap   Aranka-nap (febr. 8.)

Hamvazó szerda nap – nagyböjtire átálló.

Tavaszmunka készülődés. Rossz nyél, fogó, kicserélés.
Ágat, ha vágsz, megbecsüljed! Földanyának megköszönjed.

Böjtfő szerda, nagyböjt kezdő. Farsang szennyét elégető.
Hamvat mezőn szétszórjátok, vele rontást kidobjátok!

2/15. Negyednap   Apollónia-nap (febr. 9.)

Tavaszmunka készülődés. Szerszám, vágó élesítés.
Szárak fának begyűjtése. Fürdőhelynek befűtése.

Eljött csonka csütörtök. Tavasznapig böjtöltök.
Maradékunk farangtól, nem ehető holnaptól.

2/16. Ötödnap   Kolozs-nap (febr. 10.)

Oltóágot illőn vágjál! Földanyához fohászt mondjál!
Hogyha ága kirügyezne, Úgy, meleg már közeledne.

Csonkapéntek bajjal jár, 'ki nem vigyáz, pórul jár.
Aki böjtöt megszegi, péntekasszony leszegi.

2/17. Hatodnap   Bertold-nap (febr. 11.)

Legényeknél kipróbálás. Beavatás és áldomás.
Bandázással falujárás. Tűzgyújtás és karikázás.

Lovat, marhát megbecsüljed. Tisztogassad, kényeztessed!
Teremtővel megáldassad. Sós kaláccsal megkínáljad.
Ünnepeljél böjtös tállal, mézes-boros áldomással.

Csonkaszombat tüzeskedő. Fiatalnak ügyeskedő.
Nyárson krumplit sütögetnek. Tűzkereket görgetgetnek.

2/18. Hetednap   Livia-nap (febr. 12.)

Tüzet gyújt, sajbot hajt – Csonkahét vasárnap.

Tavaszmunka ideje. Palántázás jó hete.
Vágás, szedés, összegyűjtés. Avar-, pizok- 's lomégetés.

Eljött csonka vasárnap, tüzeskedő hetednap.
Most kell sütni kalácsot, perecet és friss fánkot.

Tüzet gyújt, sajbot hajt – Csonkahétvasárnap.

2/19. Hetedfő   Jordán-nap (febr. 13.)

Tavaszmunka ideje. Palántázás jó hete.
Lomégetés, hamuásás. Veteménynek kerti ágyás.

Gyümölcsfákat veregessed, nyári mákot már elveszed.

2/20. Kettőnap   Bálint-nap (febr. 14.)

Gyenge testet megkúráljuk. Zavart lelket megnyugtatójuk.
Békülésnek örülhetünk, Emlékére fát ültetünk.

Verebeknek házassága. Kora tavasz megjósolása.

2/21. Harmadnap   Györgyi-nap (febr. 15.)

Fáknak törzsét kopogtassad! Minden ágát rázogassad!
Üszkös ágát, hogy hullassa, de gyümölcsét meg is tartsa.

2/22. Negyednap   Júlia-nap (febr. 16.)

Tavaszmunka ideje. Kora vetés eleje.
Nagy fagy ellen búbájlás. De még jobb, ha takarás.
Julis szele fészülködik. Tavasz immár' közeledik.

2/23. Ötödnap   Donát-nap (febr. 17.)

Szőlővesszőt megvizsgáljuk. Új borunkat megkóstáljuk.
Régi borból próbát veszünk. Teremtőre iszunk, eszünk.

2/24. Hatodnap   Bernadett-nap (febr. 18.)

Asszonyoknak összejáró. Pletykálkodó vendégváró.
Farsang dolgát kibeszélik, Tavaszvárót megtervezik.

2/25. Hetednap   Zsuzsanna-nap (febr. 19.)

Fürdőt vesz, rontást űz – Világos vasárnap.
Gyermekjáró játékosság. Zsuzsannázó koledálás.
Napnyugtával sötétítsél! Leselkedést ne segítsél!
Zsuzsanna, megszólal a pacsirta.
Szép napja, Rontó Mátyást nyugtatja.

2/26. Hetedfő   Aladár-nap (febr. 20.)

Gyümölcsfákat megvizsgáljad! Korhadt kérget lekaparjad!
Fa sebeit kikezeljed! Boldogasszonyt ne feledjed!

2/27. Kettőnap   Eleonóra-nap (febr. 21.)

Szerszámoknak kipótlása. Zsákok kasok foltozása.
Munkálkodjál jó vetésért. Fohászkodjál bő termésért.

2/28. Harmadnap   Péter-nap (febr. 22.)

Hordók, kádak tisztítása. Törött borok javítása.
Faszenezés, kénezés. Fohászkodás, füstölés.

2/29. Negyednap   Alfréd-nap (febr. 23.)

Estével, lány lefürödjék! Jó kencével szépítkezzék!
Gyertyafénynél varázsoljon! Tükör előtt kössön-oldjon!

2/30. Ötödnap   Mátyás-nap (febr. 24.)

Aki eget vizsgálja, időjárást megtudja.
Álló jégnek megtörése, alvó halak ébredése.

Mátyás napján fohászkodjunk! Napnyugtakor tüzet gyújtsunk!
Nagy királyunk erőt adjon! Dicső emlék fennmaradjon!

Szökőnap (febr. 25.)

Szökőnap rokonjárás. Jó komáknál vendéglátás.
„Legénykérés”, lánybandázás. Böjtkerülő evés-ivás.

3/1. Hatodnap   Géza-nap (febr. 25. vagy 26.)

Legényeknek versengése. Egymás közti mérkőzése.
Erőből és bátorságból, szerencséből, bor-bírásból.

Fehér báb, piros báb. Egyik jámbor, másik csáb.
Nagy havas, kis jeges. Legény és lány, két jegyes.
Együtt már, olvadnak. Szomjas földet itatnak.

3/2. Hetednap   Edina-nap (febr. 26. vagy 27.)

Határt jár, búzát vet – Búzahétvasárnap

Győztes legény avatása. Legénybíró választása.
Est előtti legényjárás. Legénybanda bemutatás.

3/3. Hetedfő   Ákos-nap (febr. 27. vagy 28.)

Vizes árkot takarítják. Segítőket megitatják.
Boldogasszonyt így köszöntik, Földnek Anyját így üdvözik.

3/4. Kettednap   Elemér-nap (febr. 28. vagy 29.)

Takarítás, nagymosás. Lefürdés és gyógyítás.
Égetés és füstölés. Baj és rontás elűzés.

3/5. Harmadnap   Albin-nap (márc. 1.)

Bikát hajt, húst szétoszt – Böjtközép szerdája.

Kénnek füstje férget hajtja. Foghagyma még lódít rajta.
Kipucoljuk tűzhelyünket. Ott élesztjük új tüzünket.

Márciusnak első napja, tavasz havát megmutatja.
Másodikja nyárnak havát, harmadikja Ősznek havát.
Negyedik már Téltre mutat, ha nem visz el minden havat.

Holtaknak süss kalácsot! Azzal kínáld családot!
Temetőbe abból vigyél! Kedves sírra abból tegyél!

Halottaid sírjára, mindig telik gyertyára!
Rakjál mellé virágot vagy egy színes szalagot!

3/6. Negyednap   Lujza-nap (márc. 2.)

Pince, padlás kitisztuljék! Minden lim-lom kidobódjék!
Tüzelőt is megóvjátok, mert jó hideg még reátok!

3/7. Ötödnap   Kornélia-nap (márc. 3.)

Beteg fáknak égetése. Jó hamunak begyűjtése.
Veteménynek megágyazás. Nemsokára palántázás.

3/8. Hatodnap   Kázmér-nap (márc. 4.)

Asszonyjárás, egybegyűlés. Ünnepekre készülődés.
Új ruháknak kivarrása. Kigyúrt tészta laskázása.

3/9. Hetednap   Adrián-nap (márc. 5.)

Szövést hagy, fonót zár – Guzsolóvasárnap.
Nagymosás és szárítás. Kenyértészta dagasztás.
Sütés, főzés több napra. Legyen idő dologra.

3/10. Hetedfő   Koletta-nap (márc. 6.)

Ha torkod fáj, ne menj ki! Nem oly sürgős elvetni.
Fejfájásod meggyógyítsad! Ha lázad van, lelohasszad!

3/11. Kettődnap   Tamás-nap (márc. 7.)

Rossz időben bent maradjál! Csíziókat olvasgassál.
Teendőkről elmélkedjél, Jó bor mellett készülődjél.

3/12. Harmadnap   János-nap (márc. 8.)

Öltözetek javítása. Kelengyének pakolása.
Láda, szekrény rámolása. Levendulás molyolása.

3/13. Negyednap   Franciska-nap (márc. 9.)

Özvegyekhez látogatás. Asszonynépi vizitálás.
Legény 's leány erdőt járja. Kulacsuk is, szájról szájra.

3/14. Ötödnap   Ildikó-nap (márc. 10.)

Aki korán lefekszik, Gonosz arra telepszik.
Rémálmokkal, lázzal gyötri. Görccsel lábát tekergeti.

3/15. Hatodnap   Teréza-nap (márc. 11.)

Kiszebábut tákoljál! Földvégebe állítsál!
Tél szemetét oda hordjad! Rontást és bajt, oda hajtsad!

3/16. Hetednap   Gergely-nap (márc. 12.)

Kiszét hajt, füstöt űz – Fekete vasárnap

Iskolások maskaráznak. Mókázással kacarásznak.
Köszöntenek, koledálnak. Almát, diót ezért kapnak.

Hogyha Gergely szelét adja, György napjáig meg is tartja.

3/17. Hetedfő   Krisztián-nap (márc. 13.)

Fogatokat felkészítik. Szerszámaikat fényesítik,
Hibás rosszárt kijavítják. Áldomással felavatják.

3/18. Kettednap   Matild-nap (márc. 14.)

Viselő nő dombra menjen! Kelő napba ott tekintsen!
Határt, gyepűt bejárjátok! Nyéket, karót vizsgáljátok!

Ünnep előtt készüljél, koszorút is készítsél!
Rügyező fa ágából, nemzetiszín szalagból.

3/19. Harmadnap   Kristóf-nap (márc. 15.)

Ha kizöldült kert 's mező, Boldogasszony könnyező.
Jöhet még baj rügyekre, Füstölőt rakj tüzekre!

Kristóf napján fohászkodjunk! Napnyugtakor tüzet gyújtsunk!
Negyvennyolcunk erőt adjon! Dicső emlék fennmaradjon!

3/20. Negyednap   Herbert-nap (márc. 16.)

Szép időben szántás, vetés. De esőben, csak tespedés.
Fohászkodjunk, jó időért! Boldogasszony áldásáért!

3/21. Ötödnap   Gertrúd-nap (márc. 17.)

Napos idő hív szántásra. Közel ünnep nagy vígságra.
Kezeld borod, porciózzál! Jó komákkal kóstolózzál!

3/22. Hatodnap   Sándor-nap (márc. 18.)

Kisze bábút elemésztik. Villő sátrát megtisztelik.
Telet hajtják, tavaszt hívják. Egymás párját megtalálják.

3/23. Hetednap   József-nap (már. 19.)

Villőt vár, zöldben jár – Virágos vasárnap.

József napját köszöntsd borral! Ne találkozz ekeszarvval!
Járjad be a szőleidet! Nyissad ki a tőkéiket!

József napján szőlőt nyissál. Akkor is, ha vízben állnál.

3/24. Hetedfő   Hubert-nap (márc. 20.)

Gyújtsunk este gyertyát, Napnak segíteni!
Nyárnak jövetelét, ekképp siettetni.

Fiúk, lányok tavaszt várják. Erdőt, mezőt együtt járják.
Szalmabábot hamvasztanak. Énekelnek, udvarolnak.

3/25. Kettőnap   Benedek-nap (márc. 21.)

Benedek szól: vess fokhagymát! Elüldöz az rontást, banyát!
Sebre só, zsír és fokhagyma! Lobot, üszköt jól lohasztja.

3/26. Harmadnap   Beáta-nap (márc. 22.)

Vendégeket ne fogadjál! Portát, házat takarítsál!
Gondod legyen étekre! Süss kenyeret ünnepre!

3/27. Negyednap   Emő-nap (márc. 23.)

Nagycsütörtök – kizöldítő.

Álmatlan lesz éjjeled. Gonosz fogja elmédet.
Védekezz hát ellene, szennyest mosd ki éjfélre!

3/28. Ötőnap   Gábor-nap (márc. 24.)

Nagypéntek nap – megfürdető.

Böjtnek szele vizet áraszt. Tavaszi szél vizet száraszt.

Fiatalok gyülekeznek. Hajnal előtt útra kelnek.
Patakvízben megfürödnek. Napkeltére visszatérnek.
Vedreikben vizet hoznak, betegeket abból mosnak.

Férget üzzünk, kifüstöljünk. Szennyest mossunk, lefürödjünk.
Állat e nap nem vágható. Föld, ekével nem szántható.

Gábor napján fohászkodjunk! Napnyugtakor gyertyát gyújtsunk!
Nagy királyunk erőt adjon! Dicső emlék fennmaradjon!

Tavaszi ünnepkör

3/29. Hatőnap   Gyümölcsoltó-nap (márc. 25.)

Nagyszombat nap – újtűz gyújtó.

Új tűz legyen kemencédben! Fürödj kútnak friss vizében!
Kiöltözzél, határt járjál! Rontás előtt ajtót zárjál!

Gyümölcsfákat megmetsszétek! Oltásokat megkezdjétek!
Zöldág-kapun átmenjétek! Tavaszt borral köszöntsétek!

Hogyha békák kuruttyolnak, negyven hideg napról szólnak.

3/30. Hetednap   Emánuel (márc. 26.)

Tavaszt hoz, éltet ad – Húsvétos vasárnap.

Napnyugtától néma járás. Kéregető maskarázás.
Ősök lelkit így formálják. Eljátszóit megitatják.

4/1. Hetedfő   Augusztá- nap (márc. 27.) Öntöző- nap

Vizes hétfő – lányt vizező.

Legény leányt meglocsolja, vagy vesszővel megpacskolja.
Hímes tojást leány adja, Piros tojást kedves kapja.

Koldus férfi, rongyos asszony – alamizsnát mindig kapjon.
Pizkos némbert ne öntözzél! Rontást és bajt, így kerüljél!

4/2. Kettednap   Gedeon- nap (márc. 28.)

Öntöző kedd – fiút öntő.

Leányoknak bandázása. Legényeknek locsolása.
Száras tőkét most pótolják. Beteg fákat gyógyítgatják.

Takart szőlőt kinyitják. Vesszőt metszik és oltják.
Beteg vesszőt elégetik. Hamuját is eltemetik.

4/3. Harmadnap   Baracs- nap (márc. 29.)

Szürkeszerda – tisztántartó.

Metszést, oltást befejezik. Fagondozást siettetik.
Gyümölcsoltót felköszöntik. Áldomással elköszöntik.

4/4. Negyednap   Amadé- nap (márc. 30.)

Gonoszjárás, rontás napja. 'Ki nem vigyáz, megragadja.
Hajnaltájban gyógyfűgyűjtés. Napnyugtával füves fürdés.

4/5. Ötödnap   Balbina- nap (márc. 31.)

Patkót szegezz küszöbre! Tüskés ágat kéménybe!
Napnyugtával gyűjts gyertyát, Úgy kívánj jó éjszakát!

4/6. Hatodnap   Hugó- nap (ápr. 1.)

Napkeltével csengőt hordunk. Hozzá botot, csörgőt fogunk.
Szalmabábot körbe hordjuk. Rokon házát sorba járjuk.
Zeget-zúgot átkutatjuk. Gonoszt, rontást megriasztjuk.
Hangos zajjal kizavarjuk. Szalmabádba belé hajtjuk.
Bábot aztán messze visszük. Tűzzel baját elemésszük.
Membékélve áldást mondunk. Áldomásbort iszogatunk.

Bolondozás egész nap. Gonosz erőt ez becsap.
Komálás és mátkázás, Vendégjáró mulatás!

4/7. Hetednap   Áron-nap (ápr. 2.)

Komaságot megköti – Világos vasárnap

Asszonyjárás, kibeszélés. Tésztagyúrás, kenyérsütés.
Temetőben sírbejárás. Napnyugtával Vila-várás.

Ősök sírját felkeressük. Holtak halmát rendbe tesszük.
Fájuk ágát feldíszítjuk. Falás étel alá teszünk.
Tövet borral meglötytyintjük. Közös étket ott elköltjük.
Áldozásbort felhörpintjük. Áldozatot így végezzük.

4/8. Hetedfő   Richárd-nap (ápr. 3.)

Taligádat kijavítsad! Szekeredet megvasaltasd!
Kerekeit kenegessed! Szerszámaidat fényesítsd!

4/9. Kettednap   Ambrus-nap (ápr. 4.)

Mézeidre reá nézzél! Régi törtéből méz-sert főzzél!
Méhviaszból gyertyát öntsél! Kaptárt, borral megköszöntsél!

4/10. Harmadnap   Vince- és Mira-nap (ápr. 5.)

Ukkon-pohárt ürítsél! Fogadalmat így tegyél!
Aki cseppjét földre önti! Űk-ös hitét tovább örzi!

4/11. Negyednap   Vilmos-nap (ápr. 6.)

Palántákat babusgassad! Jó időben elbujtassad!
Veteményed megkapáljad! 'Mi hibádzik, kipótoljad!

4/12. Ötödnap   Herman-nap (ápr. 7.)

Kerti munkát folytassad! Még esőben se hagyjad!
Amit lehet, elvessed! Hogy mielőbb ehessed.

4/13. Hatodnap   Dienes-nap (ápr. 8.)

Gyermekeknek játszódása. Legény-leány vonulása.
Incselkedés, udvarlás. Szeretők közt színvallás.

4/14. Hetednap   Erhard-nap (ápr. 9.)

Árkok, mezsgyék tisztítása. Pangó vizek oszlatása.
Esővizek terelése. Ne fulladjon be vetése!

4/15. Hetedfő   Zsolt-nap (ápr. 10.)

Köss gyógyfűből koszorút! Had vigye el az a bút!
Ezzel forrald beteg vizét! Borral, mézzel javítsd ízét!

4/16. Kettőnap   Leó-nap (ápr. 11.)

Gazolás és egyelés. Ágyazás és bevetés.
Palántával kövessed, hogy nyárra már szedhessed.

4/17. Harmadnap   Zénó-nap (ápr. 12.)

Szőlőhegyet bejárjad! Tőkéidet meglássad!
Sorokat már gazolják! Nemsokára karózzák!

Gyászos napon fohászkodjunk! Napnyugtakor tüzet gyújtsunk!
Muhi örök intést adjon! Hősi emlék fennmaradjon!

4/18. Negyednap   Ida-nap (ápr. 13.)

Vetést rontás, hogy ne érjen, ahonnan jött oda menjen!
Küldőjéhez visszatérjen! Mindörökre ott rekedjen!

4/19. Ötődnap   Tiborc-nap (ápr. 14.)

Gazdák határt megkerüljék! Jelet, karót megtekintsék!
Hiányzókat kipótolják. Borpróbával jóváhagyják.

Áldozunk a Teremtőnek! Napnak, Holdnak, Házitűznek!
Kemencénket jól felfűtsük. Lángost, bélest abban süssünk.

Jóbort igyunk áldomásra, egészségre és családra.
Morzsákat mind elégezzük, lángba kevés bort cseppentsünk!

4/20. Hatodnap   Anasztázia-nap (ápr. 15.)

Halásznak vigassága. Halvásárok mulatsága.
Legény-leány bandázása. Gyermeknek játszódása.

4/21. Hetednap   Bernadett-nap (ápr. 16.)

Pásztoroknak vigassága. Leányaik nagy vására.
Rontás, bűbáj hárítása. Szerelembaj gyógyítása.

4/22. Hetedfő   Rudolf-nap (ápr. 17.)

Szőlőtőkét pótolhatjuk. Fölös vesszőt bujtathatjuk.
Maradékot összegyűjtjük! Ami beteg elégetjük!

4/23. Kettőnap   Apolló-nap (ápr. 18.)

Fényes Naphoz forduljatok! Jóságokat vizsgáljatok!
Gyengélkedőt ápoljátok! Törődöttet kúráljátok!

4/24. Harmadnap   Emma-nap (ápr. 19.)

Határokat bejárjátok! Lomot-piszkot elhordjátok!
Elássátok, égessétek! Áldomással temessétek!

4/25. Negyednap   Tivadar-nap (ápr. 20.)

Vetemény már siettesék! Tüzek helye tisztítsassék!
Napnyugtaig rendrakás. Aztán fürdés, fejmosás.

4/26. Ötödnap   Konrád-nap (ápr. 21.)

Ünnep-elő készülődés. Nagymosás és kenyérsütés.
Állatoknak számlálása. Hajtás-helyek bejárása.

4/27. Hatodnap   Noémi-nap (ápr. 22.)

Ünnepi bort kóstoljátok! Állatokat gyógyítsátok!
Gyógyfűvekkel etessétek! Virágokkal díszítsétek!

Lányok mennek nézelődni, dombtetőre üldögélni.
Terítenek, cipót szelnek. Tejet, sajtot, tejfölt esznek.
Koszorúkat kötögetnek, barátságot szövögetnek.
Dalolgatnak, nevetgetnek, fiúszemnek tetszelegnek.

4/28. Hetednap   Béla-nap (ápr. 23.)

Néző estéje. Kenő sötétje. Tudó éjjele. Hívó reggele.

Béla napján fohászkodjunk! Napnyugtakor tüzet gyújtsunk!
Nagy királyunk erőt adjon! Dicső emlék fennmaradjon!

4/29. Hetedfő   György-nap (ápr. 24.)

Nap előtt kelek – megyek is. Lepedőt viszek – veszek is.
Harmatot gyűjtök – hagyok is. Gyógyfűvet szedek – viszek is.

4/30. Kettőnap   Márk-nap (ápr. 25.)

Csordaható, mezőjárás. Szántásnéző búzaáldás.
Szőlőjáró rügyvizslatás. Pincejáró borpróbálás.

Fülemüle, ha hallgat, enyhe tavasz becsaphat.

4/31. Harmadnap   Marcell-nap (ápr. 26.)

Állatoknak kihajtása. Ólak-aklok tisztítása.
Takarítás, meszelés. Féregűző füstölés.

5/1. Negyednap   Zita-nap (ápr. 27.)

Meleg vízzel üst tele. Sok jó gyógyfű megy bele,
Tüdőt kúrál jó szele. Tisztulásnak jó jele.

5/2. Ötödnap   Valéria-nap (ápr. 28.)

Kora termő szedhető. Gyűjtsed, ami lelhető!
Helyét legott felássad! Palántával pótoljad!

5/3. Hatodnap Péter-nap (ápr. 29.)

Gyermekeknek játszódása. Leányoknak vonulása.
Legényeknek bandázása. Fiatalok mulatsága.

5/4. Hetednap Katalin-nap (ápr. 30.)

Takarítsd ki a házadat! Seperd fel az udvarodat!
Hagyjál helyet májfának! Amit hoznak leánynak.
Elhagyott sírt ne kerüljed. Néhány kővel megjelöljed.

5/5. Hetedfő Fülöp- és Jakab-nap (máj. 1.)

Napkelt előtt állíts májfát! Szalagokkal díszíts ágát!
Jót egyetek és igyatok, Párba kelve vigadjatok!
Földanyánkat megköszöntjük. Áldomással megtiszteljük.
Fáját lányok feldíszítsék! Fiúk tövét megöntözzék!

5/6. Kettednap Zsigmond-nap (máj. 2.)

Halászipény zárása. Halfogások várásra.
Halász-pákász vigadozzék. Sült hal borral mulatozzék.
Zsigmond napján fohászkodjunk! Napnyugtakor tüzet gyújtsunk!
Nagy királyunk erőt adjon! Dicső emlék fennmaradjon!

5/7. Harmadnap Irma-nap (máj. 3.)

Tányért, korsót vásárolj! Pénzt hiába ne számolj!
Napnyugtától varázsolj! Sebet, kelést leápolj!

5/8. Negyednap Flórián-nap (máj. 4.)

Hajnal előtt harmatszedés. Virradatkor Napköszöntés.
Kisleányok szomszédolnak, virágokat kötnek, fonnak.
Palacsintát sütögetnek, betérőket vendégelnek.
Idősebbek összejárnak. Rokon sírját látogatnak.
Napnyugtával megfürödjél! Új tűz mellett melegedjél!
Gyertyafénynél elmélkedjél! Szerelemről elmerengjél!

5/9. Ötödnap Gotthárd-nap (máj. 5.)

Szerszámokat most jó venni. Nyelet, fogót hozzá tenni.
Amit használsz, te nyelezzed! Amivel vágysz, te élezzed!

5/10. Hatodnap János-nap (máj. 6.)

Gyermekeknek játszódása. Legény-leány vonulása.
Incselkedés, udvarlás. Szeretők közt színvallás.

Nap, ha feljő, üdvözljük! Pohár borral megköszöntjük!
Megkérjük, hogy küldjön szellőt! Jó meleget, ködöt űzött.

5/11. Hetednap   Gizella-nap (máj. 7.)

Májfa mostan bontassék! Ha kedves volt, égessék!
Ha rossztól jött ékesség, szemétdombra dobassék!

5/12. Hetedfő   Mihály-nap (máj. 8.)

Disznó, malac számlálása. Feleslegnek eladása.
Disznókondát kihajtják. Áldomásbort felhajtják.

5/13. Kettednap   Gergely-nap (máj. 9.)

Kora termő fölszedés. Majd ásás és ültetés.
Palántázás és vetés. Dugványozás, öntözés.

Kisgyermek vonulgatnak, katonákat maskaráznak.
Kurjongatnak, fakardoznak, minden házhoz bekopognak.
Kosarakkal és nyársakkal, abroszokkal és zsákokkal.
Adományért énekelnek, kínálásért verselgetnek.

5/14. Harmadnap   Ármin-nap (máj. 10.)

Napmentével estebédnél, családdal emlékezzél!
Asztalfőre gyútsál gyertyát, hogy elvigye holtak nyomát!

Hold, ha feljő, üdvözljük! Pohár borral megköszöntjük!
Megkérjük, hogy hozzon esőt! Jó meleget, fagyot űzött.

5/15. Negyednap   Ferenc-nap (máj. 11.)

Májnak fagya közeledik, gondos gazda készülődik.
Széna, szalma 's füstölő, fagyos léget üldöző.

5/16. Ötödnap   Pongrác-nap (máj. 12.)

Hogyha éjjel fagy, termést alig hagy.
Kerted ezért őrizzed, ha fagy jönne – füstöljed!
Pongrác, hogyha lehűti, Zsófia majd hevíti.

5/17. Hatodnap   Szervác-nap (máj. 13.)

Bazsarózsa szirmát szórják. Királyleányt körbehordják.
Legénykirályt megválasztják. Májfa trónját ők foglalják.

Zöld ünnepet díszben üljük. Házat, kaput feldíszítjük.
Zöld ágakkal, virágokkal, színes-tarka szalagokkal.
Zöld ligetünk felviduljon. Legény 's lány ott mulatozzon.
Zöld ágak közt évődjenek. Dallal, tánccal elteljenek.
Zöld koszorút megúsztassák. Igézetést próbálgassák.

5/18. Hetednap   Bonifác-nap (máj. 14.)

Királylegény uralkodik. Királyleányt kényeztetik.
Hideg tavaszt, mert elűzték, meleget már köszönthették.

5/19. Hetedfő   Zsófia-nap (máj. 15.)

Friss gyógyfüvek szedése. Őszi füvek vetése.
Este fürdés, gyertyázás. Dúlt léleknek megnyugvás.

5/20. Kettőnap   János-nap (máj. 16.)

Vízi molnár 's révész napja. Felköszöntést együtt kapja.
Egymás dolgát egyengetik. Kupát együtt emelgetik.

Vízünnepet nappal tartják. Napnyugtáig vizet tiltják.
Vizet estig nem zavarják. Főzést, mosást is halasztják.
Vénlányokat kicsúfolják, virágokkal megdobálják.
Napmentével öntözködnek, tiszta vízben lefürödnek.

Állatokat pihentetik, etetgetik, kényeztetik.
Istállóban gyertyát gyújtnak, jószágokat gyógyítanak.

5/21. Harmadnap   Paszkál-nap (máj. 17.)

Gyomlálás és kapálás. Első széna kaszálás.
Régi szénát megsemlélik, 'Mi penészlik, elemésztik.

5/22. Negyednap   Alexandra-nap (máj. 18.)

Első széna kaszálás. Terítés és szárítás.
Palántázás és vetés. Virág és fű ültetés.

5/23. Ötőnap   Ivó-nap (máj. 19.)

Kovács, kádár, szekeres, kalapáccsal mind ügyes.
Tőlük mostan vásároljál! Áldomást is rájuk igyál!

Halász, pákász jól vigyázzon! Halas vizet most ne járjon!
Férfi, legény is kerülje! Sötét éjjel ne fürödj!
Vízi lányok elkaphatják, megszaggatják, megnyomhatják.
Ezért, lányok ügyeljete, legényeket őrizzéték!
Parton lánggal égő tűzzel, póre vízlányt üző fénnel.
Minden legényt leány védjen, fehér ingben elkísérjen!
Koszorúját ő viselje, mártózáskor is kövesse!
Bort, pogácsát, mind vigyenek! Gyógyfüveket keressenek!
Víznek, tűznek áldozzanak! Daloljanak, táncoljanak!
Legény mindezt meghálálja. Egész éjjel lányt szolgálja.

5/24. Hatodnap   Bernát-nap (máj. 20.)

Szőlőtőkét kapáljuk. Hiányzóját pótoljuk.
Vessőt kötünk, karózunk. Áldomással adózunk.

Kérlelgetjük Teremtőt! Hozzon reánk jó esőt!
Langyosat és eleget, Fagyra hozzon meleget.

5/25. Hetednap   Konstantin-nap (máj. 21.)

Bor második fejtése. Romlott bornak mentése.
Ecet, csiger, pálinka, mindegyiknek van haszna.

Eget, Napot köszöntjük! Földet, Holdat dicsérjük!
Füsttel, tűzzel, jó szóval. Sóval, vízzel, hálával.

Nyugalmi időszak

5/26. Hetedfő   Júlia-nap (máj. 22.)

Zöldbőjt kezdő – kalászvédő.

Kapálás és gazolás. Veteménynél tagolás.
Ágyásoknál nagyolás. Szőlőnél már kacsolás.

5/27. Kettednap   Dezső-nap (máj. 23.)

Legényeknek mérkőzése. Lovas, fogat versengése.
Próbatevés, beavatás. Győztesekre nagy áldomás.

5/28. Harmadnap   Eliza-nap (máj. 24.)

Májnak fagya még jöhet. Éjjel jege megjöhet.
Gondos gazda füsttel várja. Kert tüzével útját állja.

5/29. Negyednap   Orbán-nap (máj. 25.)

Szőlőt járjad, szalmát hordjál! Füstöléshez máglyát rakjál!
Tisztos gazda nem pihenhet. Éj hidege visszatérhet.

Hogyha Orbán nevetett, oda lesz a szüreted.

5/30. Ötödnap   Fülöp-nap (máj. 26.)

Gyümölcsös és szőlőjárás. Fagy utáni csodavárás.
Ami maradt, megköszönjük! Poharunkat így emeljük!

6/1. Hatodnap   Ágoston-nap (máj. 27.)

Fagyott szőlőt újrametsszük, hogy termését még megmentsük!
Földanyához fohászkodjunk! Teremtőhöz imádkozzunk!

6/2. Hetednap   Vilmos-nap (máj. 28.)

Fagyott fát meggyógyít – Igyekvő vasárnap.

Gyümölcsfákat lekezeljük. Fagyott gallyát mind lemetsszük.
Kérgét mésszel kenegetjük. Kékkős vízzel freckelhetjük.

6/3. Hetedfő   Magdolna-nap (máj. 29.)

Kertet ismét gondba vesszük. Beért termést most felszedjük,
Száríthatót napra tesszük. Túlérettet feletetjük.

6/4. Kettednap   Jana-nap (máj. 30.)

Gyomlálás és kapálás. Gereblyézés, locsolás.
Üres helyre megágyazás. Másodvetés, palántázás.

6/5. Harmadnap   Petrónia-nap (máj. 31.)

Másodvetés, palántázás. Hamarosán elvirágzás.
Ha van még hely, termesszünk. Ahol lehet, növezzünk.

6/6. Negyednap   Fortuna-nap (jún. 1.)

Fűszerfűvek gyűjtése. Máji gombák szedése.
Kiterítve szárítsad! Étked ezzel vidítsad!

6/7. Ötödnap   Ármin-nap (jún. 2.)

Kedvező nap gyógyulásra. Belső bajnak kúrálásra.
Gyógyfőzettől megtisztuljál! Lúgszappannal tisztálkodjál.

6/8. Hatodnap   Klotild-nap (jún. 3.)

Itt az idő megpihenni. Szántót, rétet megszemlélni.
Kalászosokat szemezgetni, Aratásra tervezgetni.

6/9. Hetednap   Ferenc-nap (jún. 4.)

Szénát vág, rendet hint – Terítő vasárnap.

Nagykaszálás, terítés. Szárításhoz széthintés.
Vásárolás ideje. Állatvásár ideje.
Eszem-iszom vígasság. Ének, tánc és mulatság.

Ferenc napján fohászkodjunk! Napnyugtakor tüzet gyújtsunk!
Fejedelmünk erőt adjon! Dicső emlék fennmaradjon!

6/10. Hetedfő   Fatima-nap (jún. 5.)

Birkanyírás, juhfejes. Leválasztás, jelölés.
Gomolyát most készítsél, hogy ősztől már füstöljél!

6/11. Kettednap   Norbert-nap (jún. 6.)

Káposztát jó palántázni. Eső híján megöntözni.
Ami beért, leszedjed! Amit lehet, eltegyed!

6/12. Harmadnap   Róbert-nap (jún. 7.)

Vetést most kell befejezni. Majd, nyár végén elkezdni.
Heves idő közeledik. Új vetések nem kedvelik.

6/13. Negyednap   Medárd-nap (jún. 8.)

Szőlők, pincék bejárása. Fölös vesszők kacsolása.
Kötözés és futtatás. Pótlásokhoz bujtatás.

6/14. Ötödnap   Felicián-nap (jún. 9.)

Aratáshoz készülődés. Sarló, kasza élesítés.
Szénát vágni próbálható, ha mező már kaszálható.

6/15. Hatodnap   Margit-nap (jún. 10.)

Pinceszemle, bormustra. Csiger 's löre borkosta.
Aratót jól hűsíti. Marokszedőt frissíti.

Margit-napi esőcseppek, öt héten át pereghetnek.

6/16. Hetednap   Barabás-nap (jún. 11.)

Kalászt ad, szőlőt véd – Megkötő vasárnap.

Köcsögöket tisztítsál! Szilkét, bögrét kimossál.
Ebben tedd el gyümölcsödet, lekvárodát. befőttedet!

6/17. Hetedfő   Leó-nap (jún. 12.)

Gyümölcsöket már szedjél. Lekvárt és ízt most főzzél.
Befőtt legyen szebbjéből. Cibereíz, gyengébből.

Új kenyeret meg ne bántsunk. Éró kalászt ne zavarjunk.
Fordulóig ne harsogjunk. Fürdetőig nyugton várjunk.

6/18. Kettőnap   Antal-nap (jún. 13.)

Meddő asszony megáldozzon! Vonóállat megáldasson!
Szegény, éhes jóllakhasson. Hű szerető ne csalasson!

Kenyér, só és főtt dara, Antal-napi vacsora.
Zsírral, tejjel és mézzel. Lekvárral és gyümölccsel.
Ennek fele családoté. Másik fele szegényeké.

6/19. Harmadnap   Vazul-nap (jún. 14.)

Gyümölcsöket most szedjél! Nektárt, nedűt készítsél!
Jó bor legyen szebbjéből. Cefre 's ecet gyengébből.

6/20. Negyednap   Vid-nap (jún. 15.)

Aratás már közeleg, de eső még fenyeget.
Boldogasszonyt, ha hű kéri, azt aszályal megsegíti.

6/21. Ötödnap   Jusztin-nap (jún. 16.)

Gyümölcsöket még szedjél! Aszalványt is készítsél!
Aszú legyen szebbjéből, cibere íz gyengébből!

6/22. Hatodnap   Alina-nap (jún. 17.)

Aratásra készülünk. Rokont, komát megkérünk.
Kaszás, szedő 's kötöző, segíteni együtt jó.

6/23. Hetednap   Arnold-nap (jún. 18.)

Búzáat húz, tőt szakít – Érlelő vasárnap.
Kalászoshoz kimegyünk. Kunyhóhelyet keresünk.
Aratáshoz kitanyázni, aratókkal együtt hálni.

6/24. Hetedfő   Gyárfás-nap (jún. 19.)

Gyógyfűszedés, szárítás. Szembetegség gyógyítás.
Sebek, csúszok kúrálása, kelés és lob pakolása.
Ivánéjre vásznat szabjál, abból hosszú inget varrjál.
Fürdőzéshez, tisztuláshoz, bűbájhoz és áldozáshoz.

6/25. Kettednap   Rafael-nap (jún. 20.)

Készíts italt ünnepre, Napköszöntő estére!
Boza, méhser, cibere, ami szem-száj ingere.
Koszorúkat lányok kötnek, legények meg ágat törnek.
Ágat lányok feldíszítik, virágokkal ékesítik.
Díszes ágat felállítják, áldozattal megkínálják.
Tejet, tojást jó cipóval. Gyümölcsöt is mézes borral.
Evés után házba rejtik, párosával éjjel őrzik.

6/26. Harmadnap   Alajos-nap (jún. 21.)

Gyűjtsunk este gyertyát, Napnak segíteni! Ősznek eljöttéig, ekképp siettetni.
Igyunk áldomást is, Nap tiszteletére. Vihar, villám, eső... elkerülésére.

6/27. Negyednap   Szidónia-nap (jún. 22.)

Beteg komád látogassad! Jó boroddal megitassad!
Koccintsatok gyógyulásra, hosszantartó barátságra!
Napnyugtával lombot gyűjtsél. Abból bűvös seprőt kössél.
Legyen közte nyír, fűz, nyárfa. Lehet kőris és gyümölcsfa.
Ezt a seprőt megőrizzed! Gonoszt, ha jön, ezzel űzzed!
Szidónia böjtöt zárja, vígasságot ekképp nyitja.

6/28. Ötödnap   Agrippina és Vanda-nap (jún. 23.)

Kenyeret süssetek! Gyümölcsöt gyűjtsetek!
Gyógyfüvet éjszaka, kedvesnek szedjete!

Földanyánkat megköszöntik. Fehérnépek megtisztelik.
Gyógyfüveket titkon szedik, koszorúkat abból kötik.
Ruhát mosnak, fürdőt vesznek. Igézgetnek, szépítkeznek.
Férfinépet kibeszélik. Oldást, kötést cserélgetik.

Vágtass, vágtass lovacska! Zöld mezőről falunkba.
Ott jó gazdát felkeress! Vízet, zabot kéregezz!
De ha nem ad tenéked, kapjon lovas vitézed!
Bort, kenyeret, szalonnát, Nyárünnephez vacsorát.
De ha nem ad vitéznek, adjon pásztor gyerekeknek!
Tejet, tojást, kenyeret, Földünnephez ebédet.
Hogyha adott, meghívjuk! Ünnepünkön jó tartjuk!
Ha nem adott, maradjon! Kanál vízbe fulladjon!

6/29. Hatodnap   Iván-nap (jún. 24.)

Lányok mennek zöldeerdőbe, Földanyához, kérlelőbe.
Áldozófát felkeresik, szalagokkal feldíszítik.
Fa tövéhez terítenek, ételt-italt oda tesznek.
Földanyának felajánlják, kérésüket néki mondják.

Lánykoszorú fiút köti. Fiú tóban lányt fürösztí.
Meleg tűznél táncot járnak, Éjfélt után eggyé válnak.

6/30. Hetednap   Vilmos-nap (jún. 25.)

Élő vízben megfürödjél! Meleg Napra kifeküdjél!
Betegséged gyógyultassék! Ernyedt tested pihentessék!

Ünnep lomját összeszedjük, maradékát egybe gyűjtjük.
Tüzet gyújtunk, elégetjük. Nyomát földdel eltüntetjük.

7/1. Hetedfő   János-nap (jún. 26.)

Kova, acél, tűzszerszám, szükség lesz rá ezerszám.
Páklya, tapló, bőrszerszény, tűzgyújtáshoz kell érény.

János-napi zivatar, aratást még megzavar.

7/2. Kettednap   László-nap (jún. 27.)

László napján fohászkodjunk! Napnyugtakor tüzet gyújtsunk!
Nagy királyunk erőt adjon! Dicső emlék fennmaradjon!

7/3. Harmadnap   Iréneusz-nap (jún. 28.)

Barack, alma szüretelés. Íz-szikkasztás, szeletelés.
Ha elkészül aratásra, jól jön akkor vacsorára.

7/4. Negyednap   Péter- és Pál-nap (jún. 29.)

Aratásnak kezdete. Foghagymának ideje.
Kasza, sarló megsegít. Hagyma, rontást elrémit.

Nap kévéjét megőrizzünk. Koszorúkat ebből kössünk.
Karácsonyi ígérésre, Farsangkezdő fagyküldésre.
Gyertyagyújtó enyhülésre, Kiske-napi télűzésre.
Kalász magját bizton tartjuk, jeles napkor kihajtatjuk.

Aratásnak jó kezdete. Fiatalok szép ünnepe.
Napestére összegyűlnek. Virágokat szedegetnek.
Áldozatot bemutatnak. Tejet, tojást felkínálnak.
Pogácsákat ajánlgatnak. Körbe-körbe táncot járnak.
Legényeket koszorúznak, leányokat hintáztatnak.

7/5. Ötödnap   Emiliána-nap (jún. 30.)

Halászháló kezdete. Halszáritás kelete.
Pácolás és füstölés. Savanyító eltevés.

7/6. Hatodnap   Diana-nap (júl. 1.)

Határjárás, gödörásás. Vályogvető agyaghányás.
Árasztanak, pelyvát hoznak. Kövér sarat dagasztanak.

7/7. Hetednap   Sarlós boldogasszony (júl. 2.)

Sarlós napján gyógyfűgyűjtés. Új búzából kalászkötés.
Asszonynépe elvonulják, Boldogasszonyt ünnepeljék.

Boldogasszony megmutatja, milyen időt ad hónapja.

Betakarítás ideje

7/8. Hetedfő   Tamás-nap (júl. 3.)

Első kévét megőrizzed! Karácsonyig védelmezzed!
Szükség lesz rá kúráláskor, szaporító bűbájláskor!

7/9. Kettőnap   Erzsébet-nap (júl. 4.)

Vályogvető agyaghányás. Vetés, verés és szikkasztás.
Szárítás és kazlazás. Eső előtt takarás.

7/10. Harmadnap   Antal-nap (júl. 5.)

Vesszőt metsszél, karót vágjál! Ágat, törzset felhasítsál!
Jól szárítsad, egyenesre! Amilyen kell, kerítésre.

7/11. Negyednap   Mária-nap (júl. 6.)

Asszonyok ma kivonulnak. Leányokat beavatnak.
Menyasszonynak kitanítják. Mennyeckének kiokítják.

Kalászból kévét gyűjtjük. Első vágást megőrizzük.
Koszorúkat ebből kötjük. Téli búbájt ezzel úzzuk.

7/12. Ötödnap   Apollónia-nap (júl. 7.)

Kerítéshez vesszőfonás. Nyékkötözés, kikarózás.
Ólakhoz és szélfogóhoz, istálló és paticsfalhoz.

7/13. Hatodnap   Kilián-nap (júl. 8.)

Vetett vályog gúlázása. Eső elől takarása.
Pelyvázás és sárgyúrás, tapasztáshoz sarazás.

7/14. Hetednap   Lukrécia-nap (júl. 9.)

Ól, istálló építése, paticsfalnak kiverése.
Házépítés vályoggal, tapasztás jó agyaggal.

7/15. Hetedfő   Amália-nap (júl. 10.)

Sövényeket megvágják. Rekesztéket megfonják.
Karót, nyéket felállítják. Kártevőt így megállítják.

7/16. Kettőnap   Benedek-nap (júl. 11.)

Cséplés adta friss polyva, tapasztáshoz kell, hogy fogja.
Hozzá törek bő sárhoz, erős vályog téglához.

7/17. Harmadnap   Izabella-nap (júl. 12.)

Aratás már csendesedik. Levágottat bekévélik.
Érett kalász kicséplik. Szeme zsákban jól fénylik.
Egy nagy kévét meghagynak, farsangbábnak megóvnak.
Nyarunk egyre melegedik, éjszakánk meg sötétedik.

7/18. Negyednap   Margita-nap (júl. 13.)

Készülődés reggeltől. Udvarlások ebédől.
Leányvásár estéig. Aratóbál éjfélig.

7/19. Ötödnap   Kamill-nap (júl. 14.)

Kalászt, szalmát válogatják. Koszorút, majd ebből fonják.
Virágokkal, szalagokkal, esőt hozó bűbájokkal.

Kalászkévét körbe hordjuk. Rokont, komát megáldatjuk.
Házaikat sorba járjuk. Zeget-zugot takarítjuk.

Rontó piszkot mind kihordjuk. Házon kívül tűzre dobjuk.
Áldomásbor iszogatunk. Új kalászáért hálát adunk.

7/20. Hatodnap   Henrik-nap (júl. 15.)

Szép időben sarazzál! Ház oldalát tapasszál!
Esőben meg sarat vessél, vályogot majd abból verjél!

7/21. Hetednap   Ágost-nap (júl. 16.)

Szalmakazlat megrakjuk, kötözővel lefogjuk.
Szalmakunyhót állítunk, hol szükségben meghálunk.

Égi Tüzes Mária, vihart, esőt állítja.
Hogy villámot hárítsunk, új kenyeret áldozzunk!

7/22. Hetedfő   Endre-nap (júl. 17.)

Lábasjószág terelgetés, tarlószórvány feletetés.
Állatoknak nagyvására, fölös állat eladása.

7/23. Kettőnap   Frigyes-nap (júl. 18.)

Ügyesebbje szalmát fonjon! Idősebbje mesét mondjon!
Élelmese csókot lopjon! Ki rászorul, varázsoljon!

7/24. Harmadnap   Emília-nap (júl. 19.)

Hajts állatot friss tarlóra. Ne menjen szórt szem pocsékba.
Baromfiak összeszedjék. Birkák kalászt fellelgejék.

Legöregebb tüzet gyújtja, legifjabbik ébren tartja.
Új kenyeret egyik gyúrja, kemencébe másik rakja.
Egyik tudja, úgy mutatja. Másik végzi, így tanulja.

7/25. Negyednap   Illés-nap (júl. 20.)

Illés napja vihart hozhat. Gyógyfüveid mind behordjad!
Terítsed szét, szárítsál! Ha villámlik, kúráljál!

Eme napon jól vigyáznak. Mezőn, szántón nem dolgoznak.
Rokon, koma pincét járja. Szőlőt, hordót megvizsgálja.
Vihar urát megköszöntik. Áldomással megilletik.

Menjél vízbe, megmártózzál! Fohászkodva tisztálkodjál!
De ne ússzál, ne halásszál. Nyugodt vizet ne zavarjál.

Marhagulyás, bor 's kenyér. Illés ebből kétszer kér!

7/26. Ötödnap   Dániel-nap (júl. 21.)

Aratást most befejezik. Aratókat eleresztik,
Elszámolás, részkiadás. Aratóbál, mulatozás.

7/27. Hatodnap   Mária-nap (júl. 22.)

Leányvásár rendeznek. Eladó lány hirdetnek.
Táncoltatják, kiválasztják, Kisfarsangkor férjhez adják.

Mária, ha esős-sáros, Jakab-nap is viharvárós.

Mária-nap fohászkodjunk! Déli Éghez imádkozzunk!
Hős Fehérvár példát adjon. Dicső emlék fennmaradjon!

7/28. Hetednap   Brigitta-nap (júl. 23.)

Előeste fürdőzés. Éjkezdésig szépülés.
Pirkadatig bájolás. Reggeléig álmodás.

7/29. Hetedfő   Kinga-nap (júl. 24.)

Gyümölcsöket most szedhetsz. Abból lekvárt, ízt főzhetsz.
Befőtt legyen szebbjéből. Cefre lehet gyengébből.

7/30. Ketednap   Jakab-nap (júl. 25.)

Hordót, ládát vásároljál! Érte fölös terményt adjál!
Csiger, löre, áldomás, nyáridőben jó szokás.

7/31. Harmadnap   Anna-nap (júl. 26.)

Keddasszonya Anna, nőknek vidám napja.
Lelkeket bódító, asszonybajt gyógyító.

Anna hűvös reggele, esős idő rossz jele.

8/1. Negyednap   Natália-nap (júl. 27.)

Tikászoknak járása, baromfinak vására.
Alkudozzál, vásároljál! Egyél, igyál, mulatozzál!

8/2. Ötödnap   Viktor-nap (júl. 28.)

Porzós kendert kihúzzad! Kinyűvöttet szikkasszad!
Kévét kössél áztatáshoz! Megsárítsad tiloláshoz!

Régi tüzet kioltják. Kemencéket hamuzzák.
Tapasztják és meszelik. Tűz nem éri másnapig.
Kert végében tüzelnek. Asszonynépek ott főznek.
Napnyugtától igéznek. Holdvilágnál fürdenek.
Férfit, legényt nem tűrik. Leskelődőt megtépik.

8/3. Hatodnap Márta-nap (júl. 29.)

Leány, asszony szépüljön! Mulatságra készüljön!
'Ki haragos, béküljön! 'Ki hamiskás, évődjön!

Ha beköszönt napnyugta, megjön Tüzes Mária!
Asszony tűzhez ne érjen! Legyen inkább setétben.

8/4. Hetednap Judit-nap (júl. 30.)

Szúnyog, bögöly elűzessék! Légy és darázs leüttesék!
Riasszad el permetlével. Csalán, menta dús levével.

Asszonynépnek mezőtiltó. Fehérnépnek vendégjáró.
Mezőt, kertet elkerüljék! Szénát, szalmát ne érintsék.
Délibábra ne nézzenek! Házimunkát végezzenek!

8/5. Hetedfő Ignác-nap (júl. 31.)

Ignác – ha kell – megsegít. Jó kúrával kigyógyít.
Gyógyfüveket megmutatja. Rossz érzetet elmúlatja.

Mákot most jó begyűjteni. Mákos gubát készíteni.
Tejjel, mézzel ízesítjük. Szép almával ékesítjük.

Esőt-adót megtiszteljük. Víz erejét megköszöntjük!
Kútjainkat tisztogatjuk. Gyógyfüveket válogatjuk.
Virágikkal díszítgetünk. Mákból csokrot kötögetünk.
Húsos étket elkerüljünk. Babot, borsót, lencsét együnk!
Áldomásul csigert, lörét. Idejében, jó esőért.

8/6. Kettednap Péter-nap (aug. 1.)

Nyárböjtkezdet kalász-ketted.

Új gabonát öröljél. Friss pogácsát kisüssél!
Gomolyával tálaljad. Óboroddal kínáljad!

8/7. Harmadnap Gusztáv-nap (aug. 2.)

Felesleget, most eladjál! Jó gabonát vásároljál!
Olcsó rosszat ne vegyél! Hosszú télre készüljél!

8/8. Negyednap Ágost-nap (aug. 3.)

Napnyugtával összegyűlünk. Aratást így ünnepelünk.
Vacsorával, mulatsággal, termést hozó bűbájlással.

8/9. Ötödnep Domonkos-nap (aug. 4.)

Birkanyírás, gyapjuzás. Folyóvízben áztatás.
Jól kimossák, kiterítik. Napszáritva fehéritik.

Ha rekkenő Domonkos – kemény tél lesz, kopogós.
De ha esős, latyakos – kevés hóval porolós.

8/10. Hatodnap   Mária-nap (aug. 5.)

Nyári gyümölcs vására. Becses földünk áldása.
Gyümölcsborral koccintsunk, hogy szüretig kitartsunk.

Földanyánkat megtiszteljük, almát szedvén ünnepeljük.
Sütünk rétest, almás bélest. Iszunk hozzá jó bort, mézest.
Kínálgatunk sült almával, dióval és mogyoróval.
Ősök sírját megtekintjük. Kóstolóval megilletjük.

8/11. Hetednap   Berta-nap (aug. 6.)

Érlel és pirosít – Színváltó vasárnap.

Szőlőt járjunk, gyomláljunk! Vesszöt kössünk, kapáljunk!
Támasztás és permetezés. Éró fürtnek jó segítség.

8/12. Hetedfő   Albert-nap (aug. 7.)

Szőlősgazdák találkoznak, boraikból kóstolgatnak.
Megbeszélik szüret dolgát. Szőlő csőztét felfogadják.

Aratásvég jeles napja. Eget, Földet becsben tartja.
Kévéket már begyűjtötték, koszorúkat megkötötték.
Szalmabábot készítenek, szalagokkal díszítenek.
Sóval, vízzel megszórátják, tarló szélén körbehordják.
Napnyugtával elföldelik, temetését megünneplik.
Koccintanak Égre, Földre. Gabonára, egészségre!
Holdat, Napot megköszöntik, jószágukat megköszönik.

8/13. Kettednap   Ágost-nap (aug. 8.)

Rontásokat elhárítsuk! Betegséget gyógyítsunk!
Egészséget varázsoljunk! Szép szerelmet bűbájljunk!

8/14. Harmadnap   Román-nap (aug. 9.)

Gyümölcsbort lefejtik. Hús pincében elrejtik.
Edényeket tisztítják, közben próbát kóstolják.

8/15. Negyednap   Lőrinc-nap (aug. 10.)

Szőlőcsőszét felállítják. Szőlőhegyet lezáratják.
Szekér oda be nem mehet. Szőlő onnan ki nem jöhet.

8/16. Ötödnap   Zsuzsanna-nap (aug. 11.)

Gyékenygyűjtés jó napja. Nap kellően szárítja.
Lesz szakajtó, szárító. Abba kerül minden jó!

8/17. Hatodnap Klára-nap (aug. 12.)

Gyógynövényt szedj sötétben, sápadt Holdnak fényében!
Hulló csillag számolása, jó barátság ápolása.

8/18. Hetednap Hippolit-nap (aug. 13.)

Gyógyít és kikúrál – Gondozó vasárnap.

Lovat most kell csutakolni, kifésülni, megpatkolni.
Körmét, sebét lekezelni, istállóját kifüstölni.

8/19. Hetedfő Marcel-nap (aug. 14.)

Nyárböjtvége hetedfője.

Ünnepre már készüljél! Körkoszorút kötözzél!
Virágból és kalászból! Földanyának, hálából!

8/20. Kettőnap Mária-nap (aug. 15.)

Zöld lombsátrat díszítsél! Koszorúddal ékítsél!
Gyújsál gyertyát estére! Boldogasszony kedvére!

8/21. Harmadnap Rókus-nap (aug. 16.)

Takarítsál, szellőztessél! Jó illattal füstöltessél!
Napnyugtával lefürödjél! Megkenetve felüdüljél!

Öregszülők új kenyeret kisütik. Lánya, menyé köszönettel elteszik.
Fia, veje estebédkor megszegik. Unokái áldozásra elviszik.
Liget fája elejibe leteszik. Földanyának madarai feleszik.

8/22. Negyednap Jácint-nap (aug. 17.)

Gyümölcsöket leszedjed! Lekvárt és ízt kifőzzed!
Befőttet rakj szebbjéből! Cefrét készíts gyengébből!

8/23. Ötődnap Ilona-nap (aug. 18.)

Gyümölcsöket szedegess! Aszalványt is készíttess.
Aszú legyen szebbjéből, Cibere íz gyengébből.

8/24. Hatodnap Lajos-nap (aug. 19.)

Ünnep előtt készüljél, koszorút is készítsél!
Kalászból és szalmából, nemzetszínű szalagból.

8/25. Hetednap István-nap (aug. 20.)

Új búzából örölj lisztet! Új lisztből süss új kenyeret!
Földanyánkat megköszönjed! Áldomással felköszöntsed!

István napján fohászkodjunk! Napnyugtakor tüzet gyújtsunk!
Nagy királyunk erőt adjon! Dicső emlék fennmaradjon!

8/26. Hetedfő   Anasztáz-nap (aug. 21.)

Száraz gyékényt behordjuk. Majd idővel megfonjuk.
Fonatokká megkötjük, Vagy lehántjuk, megszőjük.

Hűvös idő közeleghet, szél támadhat, eső jöhet.
Vihart 's viszályt, hogy kerüljük, Eget illőn megkérleljük.

8/27. Kettőnap   Mária-nap (aug. 22.)

Vetett vályog begyűjtendő. Ne áztassa nyári eső.
Amíg száraz, falazzunk. Amíg sár van, tapasszunk.

8/28. Harmadnap   Rózsa-nap (aug. 23.)

Taplót, gyantát keressél. Pákát, bugát begyűjtsél!
Salétromot kifőzzél! Tűzgyújtókat készítsél.

8/29. Negyednap   Bertalan-nap (aug. 24.)

Tölgy, gubacs és gesztenye, Fakéreg és szömörce.
Mésszel, sóval bőrt kezeli. Tisztogatja, jól kicserzi.

8/30. Ötőnap   Lajos-nap (aug. 25.)

Gyógyfüvet szedj hajnalkor! Borogassál nyugtakor!
Kenegessél éjjélkor! Rontást üzzél mindenkor!

Lajos napján fohászkodjunk! Napnyugtakor tüzet gyűjtsunk!
Nagy királyunk erőt adjon! Dicső emlék fennmaradjon!

9/1. Hatodnap   Natália-nap (aug. 26.)

Hordót, kádat szerezzél! Hozzá teknőt kerítsél!
Szükség lesz rá szüretre, Elrakáshoz télire.

9/2. Hetednap   Cézár-nap (aug. 27.)

Asszonyoknak járása. Egymás vendéglátása.
Asszony – anyját, anyósát. Komaasszony mátkáját.

9/3. Hetedfő   Ágoston-nap (aug. 28.)

Néző estéje. Kenő sötétje. Tudó éjjele. Révülő éjdele.

9/4. Kettőnap   János-nap (aug. 29.)

Gyékényt nyírjál, vesszőt vágjál! Kérget fejtsél, háncsot hántsál!
Kosár és kas ezt kívánja. Edény, bocskor is ezt várja.

Gyászos napon fohászkodjunk! Napnyugtakor tüzet gyűjtsunk!
Mohács örök intést adjon! Hősi emlék fennmaradjon!

9/5. Harmadnap   Rózsa-nap (aug. 30.)

Kendert nyűjél, bugázzad! Szikkasszad és áztassad!
Kévét kössél, szárítsad, hogy majd ősszel tiloljad!

9/6. Negyednap   Arisztid-nap (aug. 31.)

Kenderbugát begyűjtsél! Érett magot csépeljél!
Hibásabbját feletessed! Egészségest, majd elvessed!

9/7. Ötödnap   Egyed-nap (szept. 1.)

Őszi búzát most kell vetni. Szőlőt hagyni, érlelődni.
Gyümölcsöt már szedegetni. Testet, lelket üdíteni.
Egyed égi dörgése, bő termést mond jövőre.

9/8. Hatodnap   Imre-nap (szept. 2.)

Nyári zöldség végideje. Savanyítás jó kezdete.
Libát fogják hizlalásra. Kövér legyen Márton-napra.

9/9. Hetednap   Gergely-nap (szept. 3.)

Istállókban rendet rakni! Ólat, aklot kialmolni!
Friss szalmával felszórni, Azt csalánnal keverni!

9/10. Hetedfő   Rozália-nap (szept. 4.)

Érett dinnyét lemeszeljed! Hűvös helyen elfektessed!
Éretlenjét savanyítsad! Állatoknak többit adjad!
Rozália csalánja, köszvényesnek barátja.

9/11. Kettőnap   Lőrinc-nap (szept. 5.)

Sózott hal már kiszáradott. Pácoltja is összeaszott.
Száras helyre fellógatják. Kövéreket füstre rakják.

9/12. Harmadnap   Zakariás-nap (szept. 6.)

Gyümölcsfákat megsemlélik. Sebeiket lekezelik.
Betegeket permetezik. Fertős részét elégetik.

9/13. Negyednap   Regina-nap (szept. 7.)

Szerszámokat élesítik. Szereléket felkészítik.
Szekereket kijavítják. Áldomással felavatják.

9/14. Ötödnap   Mária-nap (szept. 8.)

Kisasszonynak dicső napja. Asszony, leány jussként kapja.
Mezőkön ne dolgozzanak. Táncoljanak, mulassanak.

Legény őket meg ne lesse, férfiember is kerülje.
Mert asszonynép, ha megfogja, megtorolja, nyomorgatja.

Kisasszony, ha fecskét hajtja, korai tél hírére adja.
Amilyen lesz mai napja, négy hét múlva éppúgy adja.

9/15. Hatodnap   Gorgiás-nap (szept. 9.)

Gombát szedjél, szárítsál! Savanyítsál, pácoljál!
Káposztával, hagymával. Karácsonyra répával.

9/16. Hetednap   Miklós-nap (szept. 10.)

Ugart most kell feltörni, gabonával bevetni!
Boronálják, hengerlik, áldomással ünneplik.

9/17. Hetedfő   Teodóra-nap (szept. 11.)

Erdőt, irtást bejárjuk. Gyümölcsseit kóstáljuk,
Ami érett, leszedjük. Otthon télre eltesszük.

9/18. Kettőnap   Mária-nap (szept. 12.)

Szomszédságok mulatsága – vendég, koma fogadása.
Lepénysütés, borkóstolás – incselkedő lánybandázás.

9/19. Harmadnap   Kornél-nap (szept. 13.)

Ligetet megnézzük. Mogyorót begyűjtjük.
Kertekből mandulát, kalácsunk jutalmát.

9/20. Negyednap   Szeréna-nap (szept. 14.)

Nyár ideje végét járja, gyümölcsseit már Ősz várja.
Első szüret kóstolója, nyár éltének búcsúzója.
Kora szőlőt szüretelik. Édes mustját kipréselik.
Menyecskebort ebből adja, Kisfarsang már kortyolhatja.

9/21. Ötőnap   Katalin-nap (szept. 15.)

Vadgyümölcsöt találunk. Jó ecetet csinálunk.
Édesebbet szárítjuk. Csinosabbat elrakjuk.

9/22. Hatodnap   Edit-nap (szept. 16.)

Madárcsöszök elindulnak. Szőlőt, kertet végigjárnak.
Kereplőket megforgatják. Tolvajokat elriasztják.

9/23. Hetednap   Zsófia-nap (szept. 17.)

Juhokat már nem fejnek, gomolyát sem préselnek.
Ezután csak érlelnek, tudósabbak füstölnek.

9/24. Hetedfő József-nap (szept. 18.)

Kamrát, pincét takarítjuk. Begyűjtöttet rendbe rakjuk.
Újnak, hogy helyet hagyjunk. 'Mi még terem, befogadjuk.

9/25. Kettőnap Konstancia-nap (szept. 19.)

Száraz termést begyűjtjük. Zsákot azzal megtöltjük.
Jó helyen van padláson, szellő járta farácson.

9/26. Harmadnap Euszták-nap (szept. 20.)

Vetésünket befejezünk. Szüretünkre felkészülünk.
Óbort fejtünk, hordót szerzünk. Segítséget most kerítünk.

9/27. Negyednap Máté-nap (szept. 21.)

Gyűjtsunk este gyertyát, Napnak segíteni!
Tavaszi jövetelét, ekképp siettetni.

Régi tüzet mind kioltják. Gonoszt házból mind kihajtják.
Házat, kamrát takarítják. Kemencéket tisztogatják.
Új tűz adja új kenyeret. Só, nyár vessző – új védelmet.
Napot híven megtisztelik. Áldomással megköszöntik.
Koros gyerek lóra ülhet, komasággal szekerezhet.
Őszi gyertyát este gyűjtják. Dallal, tánccal adnak hálát.

9/28. Ötőnap Móric-nap (szept. 22.)

Boldogasszonyt felköszöntjük. Gyümölcsseit megköszönjük.
Áldomással megtiszteljük. Mulatsággal ünnepeljük.

9/29. Hatőnap Tekla-nap (szept. 23.)

Gyümölcsöket szüretelünk. Érett szőlőt szedegetünk.
Földanyára emlékezünk. Rontás ellen védekezünk.

9/30. Hetőnap Gyárfán-nap (szept. 24.)

Fokban, kertben gyümölcs szedés. Kalákában lekvár főzés.
Íz szárítás, aszalás. Közös ebéd, mulatás.

10/1. Hetedfő Eufrozina-nap (szept. 25.)

Vénasszonyok meleg nyara. Jól szárad most vályog sara.
Építkezést befejezzed! Eső ellen védelmezzed!

10/2. Kettőnap Kozma- és Damján-nap (szept. 26.)

Kozma, Damján megsegít. Betegségből kigyógyít.
Jó füveket megmutatja. Rossz heveket elmúlatja.

10/3. Harmadnap   Mirabella-nap (szept. 27.)

Lábasjóság számolása. Jelölése eladásra.
Sebeiket ellátják, Betegeket gyógyítják.

Erdőt, berket ne zavarjad! Madarakat ne zargassad!
Kígyók helyét elkerüljétek! Vadak földjét kíméljétek!

10/4. Negyednap   Vencel-nap (szept. 28.)

Gyümölcsös bort lefejtjük. Gyertyabábot készítünk.
Szüretidő közeledik. Jó gazda már készülődik.

Kisfarsang ünnepkör

10/5. Ötödnap   Mihály-nap (szept. 29.)

Kisfarsangot jól fogadjad! Háza, portád takarítsad!
Állatokat gondozzad! Betegeket gyógyítsad!

Hogyha Mihály öltöztet, jövőre György vetkőztet.
Keleti szél – kemény tél. Nyugati szél – esőt mér.

10/6. Hatodnap   Jeromos-nap (szept. 30.)

Őszi zöldség vására. Tél szükének várása.
Kisfarsangot köszöntsétek. Esti gonoszt elűzzétek.

10/7. Hetednap   Terézia-nap (okt. 1.)

Zöldségeket teleltetik. Gumósokat elvermelik.
Télre gyűjtünk jófüveket, kenőcsökkel üvegeket.

10/8. Hetedfő   Berengár-nap (okt. 2.)

Legényjárás, bandázás. Próbatétel, avatás.
Eladólányt megnézik. Lányos házat fürkészik.

Hogyha lombot hullatja, gazdag nyarat mutatja.

10/9. Kettőnap   Tereza-nap (okt. 3.)

Istállókat takarítják. Aklot, ólat kitisztítják.
Kifüstölik, bealmolják, behajtáshoz rendbe rakják.

10/10. Harmadnap   Ferenc-nap (okt. 4.)

Nyírfa ágat kitűzzed! Ártó erőt elűzzed!
Gyógyfüveket begyűjtsd! Szárításhoz felfűzzed!

10/11. Negyednap Flávia-nap (okt. 5.)

Hagymát, tormát most vetik. Tavasszal így szedhetik.
Betegséget most gyógyítják. Ártó gonoszt így riasztják.

10/12. Ötödnap Ábrán-nap (okt. 6.)

Aki figyel éjjélkor, Jelet kap majd párjáról.
De ha néked nem tetszik, kössél meg mást szüretig!

10/13. Hatodnap Amália-nap (okt. 7.)

Leányoknak szép estéje. Kötés-oldás jó éjjele.
Legényeket kibeszélik. Jóslást, bűbájt megbeszélik.

10/14. Hetednap Brigitta-nap (okt. 8.)

Elő-szüret mustja forrt. Megmutatja az újbort.
Leánykérőt kínáljad! Háztűznézőt traktáljad!

10/15. Hetedfő Dénes-nap (okt. 9.)

Szüretszőlőt válogassad! Ép édeset aszaltassad!
Többit mustnak kinyomassék! Törkölycefre érleltessék!

10/16. Kettednap Gedeon-nap (okt. 10.)

Szőlőt olcsón vásárolhatsz. Édes mustot jól eladhatsz.
Újbor helyét elrendezzed! Áldomáskor örvendezzed!

10/17. Harmadnap Placida-nap (okt. 11.)

Tested kenő kenegesse! Jó fürösztő dögönyözzé!
Csontkovács is helyrerántja. Javas, néző kikúrálja.

10/18. Negyednap Miksa-nap (okt. 12.)

Szüretidény közepe, készülődés ideje.
Szedett tőkét rendbe rakják. Szőlőt, pincét takarítják.

10/19. Ötödnap Ede-és Kálmán nap (okt. 13.)

Gyümölcsöket megint szedhetsz. Lekvárt és ízt ismét főzhetsz.
Befőttnek rakd szebbjéből! Bort ne készíts gyengébből!

Kálmán napján fohászkodjunk! Napnyugtakor tüzet gyújtsunk!
Nagy királyunk erőt adjon! Dicső emlék fennmaradjon!

10/20. Hatodnap Ilona-nap (okt. 14.)

Szüretvégnek kezdete. Szüreti bál jó hete.
Fogatoknak felkészülés. Mulatságra készülődés.

Nagyleányok megegyeznek, este titkon útra kelnek.
Vénasszonyos öltözetben, vénemberes öltözékben.
Rejtett színben összegyűlnek, szalmaágyat ottan vetnek.
Leánygyűlést ottan tartják, bűbájt jóslást kitanulják.
Legényeket kibeszélik, szerelmükkel megigézik.
Vőlegényt, hogy behálózzák, szüretbálra babonázzák.

10/21. Hetednap   Teréz-nap (okt. 15.)

Tűzhöz asszony ne érjen! Kerten kívül ne menjen!
Söprést, fonást ne tegye! Varrást, mosást kerülje!

10/22. Hetedfő   Gál-nap (okt. 16.)

Kisfarsangnak szép napja, vásároknak évadja.
Vadat és bőrt már vehetsz, halat bőven még lelhetsz.

10/23. Kettednap   Hedvig-nap (okt. 17.)

Erdőt, irtást bejárjunk, vadgyümölcsöt találunk.
Édesebbet aszaljuk, csinosabbat elrakjuk.

10/24. Harmadnap   Lukács-nap (okt. 18.)

Lábasjóság jó vására, mészárosok mulatsága.
Szüreti bált megsegíti, hűvös napot felhevíti.

10/25. Negyednap   Ferdinánd-nap (okt. 19.)

Fogatokat felkészítik. Szerszámaikat fényesítik.
Hibás rosszát kijavítják. Áldomással felavatják.

10/26. Ötödnap   Vendel-nap (okt. 20.)

Állatoknak behajtása. Pásztoroknak számadása.
Kisfarsangi vásárolás. Birkavágó mulatozás.

10/27. Hatodnap   Orsolya-nap (okt. 21.)

Szőlőmustot kezeljük. Leszűrjük és széttöltjük.
Megízleljük, kóstáljuk. Vendégeket kínáljuk.

Káposztát, 'ki nem hordatja, Simon-Júdás becsaphatja.

10/28. Hetednap   Kornélia-nap (okt. 22.)

Kendert és lent törhetjük. Tiloljuk és dörzsöljük,
Csávázzuk és fésüljük. Megfonjuk és megszőjük.

10/29. Hetedfő   Györgyi-nap (okt. 23.)

Szüretelest megsürgetjük, hogy rothadást elkerüljük.
Szőlőt rögtön kipréseljük, poshadását így kerüljük.

10/30. Kettőnap   Salamon-nap (okt. 24.)

Állatokat behajtják. Tiszta ólba fogadják.
Vizet nékik, mentával. Almot száraz csalánnal.

10/31. Harmadnap   Dömös-nap (okt. 25.)

Legényeknek mérkőzése. Lovas, fogat versengése.
Próbatevés, beavatás. Győztesekre nagy áldomás.

11/1. Negyednap   Dömötör-nap (okt. 26.)

Állatvásár jeles napja. Okos gazda ki nem hagyja.
Új juhászév most kezdődik. Kapós pásztor elszerződik.

Őseinket nem feledjük, elhunytakat megtiszteljük!
Méltó szavak tetteikre! Boráldomás emlékükre!

11/2. Ötődnap   Szabina (okt. 27.)

Sebeimet gyógyítottam. Hajamat is megvágattam.
Tiszta vízben megfiredtem. Magokat is elvetettem.

Veteményest begyűjtöttük, télre valót elvermeltük.
Földanyánkat felköszöntjük! Ajándékát megköszönjük!
Rétest sütünk, káposztásat. Mézes murkost és almásat.
Gyümölcsboros áldomással, gyertyafényes áldozással.
Mi is osztunk alamizsnát, így tiszteljük Péntek anyját!

11/3. Hatodnap   Simon-nap (okt. 28.)

Szüretidény legvége. Szüreti bál ideje.
Fogatoknak vonulása. Mulatozók bálozása.

Szüretet 'ki halogatja, pocsékba megy annak haszna.

11/4. Hetednap   Nárcisz-nap (okt. 29.)

Állatvásár közepe. Juhászbálnak ideje.
Határjárás, felfogadás. Borkóstoló mulatozás.

11/5. Hetedfő   Zenóbia-nap (okt. 30.)

Állatvásár végnapja, állatokat behajtja.
Új juhásznak vacsora, réGINEK csak csutora.

11/6. Kettőnap   Farkas-nap (okt. 31.)

Vacsorakor, napvégével, elődöknek jó dicsével,
Gyűjtsatok fényt emlékükre! Igyatok az érdemükre!

11/7. Harmadnap   Mindszentek (nov. 1.)

Mindszenteknek esője, sok havat hoz télire.

Halottaknak süss kalácsot! Azzal kínáld meg családod!
Temetőbe abból vigyél! Kedves sírra abból tegyél!

11/8. Negyednap   Halottak-napja (nov. 2.)

Halottaid sírjára, mindig telik gyertyára!
Rakjál mellé virágot vagy egy színes szalagot!

Ebéd dukál vendégnek, rokonnak és léleknek.
Szerény éték, tucatnyi. Így illik most mulatni.
Ahogy szokás kívánja, töltött téli káposzta.
Frissen sült kiscipó, szőlő, szilva és dió.
Alma, rétes, pogácsa, koldus mézes kalácsa.
Tej és óbor, pálinka, ez kerül az asztalra.
Kenyér, víz, só és gyertya, vándor lelket nyugtatja.

11/9. Ötödnap   Győző-nap (nov. 3.)

Vadászok és madarászok, maradjon meg jó szokástok.
Ünnepetek megüljétek, szerencsétek becsüljétek!

11/10. Hatodnap   Károly-nap (nov. 4.)

Most kell szőlőt töltözni, téli lakba költözni.
Tüzek helyét rendbe rakni, majd fürödni és jóllakni.

11/11. Hetednap   Imre-nap (nov. 5.)

Téli lakba befűtsél! Kenyeret már ott süssél!
De hidegben nem mossál, mert a penész megtalál!

Imre napján fohászkodjunk! Napnyugtakor tüzet gyűjtsunk!
Fejedelmünk erőt adjon! Dicső emlék fennmaradjon!

11/12. Hetedfő   Lénárd-nap (nov. 6.)

Takarítsunk, rendet rakjunk! Kemencében tüzet gyűjtsunk!
Nagymosás és tisztálkodás, hogy ne érjen baj és rontás.

11/13. Kettednap   Erneszt-nap (nov. 7.)

Újbor első lefejtése, újbor idény megkezdése.
Kerti vetést ne feledjük, jó időben még végezzük.

11/14. Harmadnap   Gottfrid-nap (nov. 8.)

Rokonok és komák napja. Aki betér, újbort kapja.
Leánykérőt szívvel látják. Háztüznézőt, most nem várják.
Kertben tüzet éjjel gyűjtják. Gonoszt ezzel elriasztják.

11/15. Negyednap   Tivadar-nap (nov. 9.)

Tök, káposzta, burgonya, Örvendj háznak asszonya!
Lesz már étek, sokféle. Savanyú is télire.

11/16. Ötödnap   András-nap (nov. 10.)

Kölcsönt házból ki ne adj, mert szerencséd, úgy elhagy!
Cserébe kapsz hideglelést, betegséget, veszekedést!

Fehérnépnek fonója – igézésnek hajléka.
Asszonyokat felvidítják, menyecskéket kitanítják.
Leányokat beavatják. Embert, legényt becsábítják.
Sors asszonyát megköszöntik. Áldomással megilletik

András napján fohászkodjunk! Napnyugtakor tüzet gyújtunk!
Nagy királyunk erőt adjon! Dicső emlék fennmaradjon!

11/17. Hatodnap   Márton-nap (nov. 11.)

Márton napján libát egyél! Asztalodra újbort tegyél!
Legyen hozzá újliszt kenyér, 's káposztát is bőven vegyél!

11/18. Hetednap   Jónás-nap (nov. 12.)

Leánybanda összegyűlik, naplementét együtt ülik.
Szerelmeket varázsolnak, rontásokat szétrombolnak.

11/19. Hetedfő   Szaniszló-nap (nov. 13.)

Asszonynépek szövetkeznek,
Fonóhelyet berendeznek.
Szőni, fonni, pletykálkodni,
Nagylányokkal anyáskodni.

Leány menjen a fonóba, hasonszőrű egy csokorba.
Anyja oda ne kövesse, komanénje felügyelje.
Testvére se járjon oda, térjen másik guzsalyosba.
Ismerkedjen, bizton-nyugton, tapasztaljon és okuljon.
Tanulja ki asszony dolgát, igézésnek csínját-bínját.

11/20. Kettőnap   Klementina-nap (nov. 14.)

Szövés-fonás ideje, asszonynépnek erénye.
Nagyfarsangig dolgozzanak, férfinépnek nyugtot hagynak.

11/21. Harmadnap   Lipót-nap (nov. 15.)

Kovács, ötvös, lakatos – fémmel bánni mind okos.
Tőlük mostan vásároljál, áldomást is velük igyál.

11/22. Negyednap   Ödön-nap (nov. 16.)

Kéményt tisztíts még időben, hogy ne fázzál majd hidegben.
Tetődöt is megjavítsad! Ne ázzék be, ha majd olvad.

11/23. Ötödnap   Gergely-nap (nov. 17.)

Fölös ló, sok marha – takarmányt fogyassza.
Ami nem kell, most add el! Mert később már, nem kel el.

11/24. Hatodnap   Eugén-nap (nov. 18.)

Vásározás elő napja, leánykérést is lezárja.
Vízkeresztnek idejéig, Nagyfarsangnak elejéig.

11/25. Hetednap   Erzsébet-nap (nov. 19.)

Legutolsó állatvásár – következő újévre vár.
Csikós, gulyás bált most tartják, 'Ki próbát tesz, befogadják.

11/26. Hetedfő   Ödön-nap (nov. 20.)

Kisfarsangnak torkos napja. 'Ki tiszteli, fánkját kapja.
Szomszéd, koma kínálgatja. Nyomát borral lemosatja.

11/27. Kettednap   Kolumbán-nap (nov. 21.)

Kisfarsangnak sovány napja, szokás szerint anyós kapja!
Előzőleg vesszőt nyessél. És ha elment, szellőztessél!

11/28. Harmadnap   Cecília-nap (nov. 22.)

Kisfarsangnak rokonnapija, vigasságát testvér kapja.
Éneklés és adomázás. Borozás és mulatozás.

11/29. Negyednap   Kelemen-nap (nov. 23.)

Kisfarsangi vő-itató, legényekkel mulattató.
Legénybanda, legénypróba, beavatás legénymódra.

11/30. Ötödnap   Emma-nap (nov. 24.)

Kisfarsangi asszonyonap, asszonyon lesz a kalap!
Férfi, hogyha elfogják, ha nem vigyáz, megnyomják!

12/1. Hatodnap   Katalin-nap (nov. 25.)

Kisfarsangnak legvége, vigadalom estéje.
Multságok éjfélig, onnantól már tiltatik!

12/2. Hetednap   Kurt-nap (nov. 26.)

Kisfarsangi húshagyó. Lakodalmat lezáró.
Maradékot megeszik. 'mi tartható, elteszik.

Napmentével tüzet gyűjtsál! Farsang szennyet tűzre hányjál!
Rossz bört 's dögöt elégessed, toportyánt így elkergetess!

12/3. Hetedfő   Virgil-nap (nov. 27.)

Kisfarsangi hamvazó. Tételeji rendrakó.
Karácsonyig böjtölés. Nagyfarsangig pihenés.

Kamrát, pincét rendbe rakjad! Háza, portád takarítsd!
Napnyugtával gyűjtsd tüzét! Égesd farsang szemetét!

12/4. Kettőnap   Terestyén-nap (nov. 28.)

Most már lehet fát kivágni, gyümölcsöket még meglelni.
Köszönjük meg Földanyának! Jó alkalom áldomásnak!

12/5. Harmadnap   Filoména-nap (nov. 29.)

András előtt kendert vetek, hogy megtudjam, kihez megyek.
Korsó vízbe almát rakok, másnap attól kedvest látok.

12/6. Negyednap   András-nap (nov. 30.)

Megérkezett jósló András, kezdődhet a disznóvágás.
Aki böjtöl egész napján, párját látja éjszakáján.

András hava olvadó, vetéseknek, bíz' nem jó.

András-lepényt lányok sütik. Leánybandát vendégelik.
Új süldőlyant megkóstálják. Lepényevést eljátszatják.
Ha megfelelt befogadják. Igézésbe beavatják.
Kötést-oldást kitanulják. Jövendőjét megláttatják.
Este tüzet gerjesztenek. Tejröntókra ijesztenek.

12/7. Ötőnap   Bozsena-nap (dec. 1.)

Luca-napra vásznat szabjál, abból hosszú inget varrjál.
Tisztuláshoz, áldozáshoz, bűbájhoz és hárításhoz.

12/8. Hatodnap   Bodomér-nap (dec. 2.)

Kölcsönt házból ki ne adj! Ajándékot se fogadj!
Állatokat ne vegyél! Ígéretet ne tegyél!

12/9. Hetednap   Ferenc-nap (dec. 3.)

Tollfosztó, borfejtő – Tisztuló vasárnap.

Mosott ruhát ne száríts... kint!
Viszketése hozhat rád... kint.

12/10. Hetedfő   Borbála-nap (dec. 4.)

Borbála ág vízbe rakva, Karácsonyra kivirulva,
Ifjú lánynak azt jósolja, közeleg már házassága.

Barbarának leánya, jósló búzát hajtattja.
Bélest süti legénynek, pogácsákat öregeknek.
Borbálának asszonya, fonást-szövést nem állja.
Kelengyékét hímezi, legényeket becézi.

12/11. Kettőnap   Sába-nap (dec. 5.)

Nagyfiúkat egybegyűjtik, próbatételre felkészítik.
Leányjárást kigondolják. Szokást, módit, így betartják.

12/12. Harmadnap   Miklós-nap (dec. 6.)

Lovakat ma ne hajtástok, istállóban jól tartsátok!
Etessétek, gondozzátok, kényeztetve gyógyítsátok!

Nagyfiúkat kiválasztják, próbát téve felavatják.
Aki legény ekkortól, házasodhat farsangkor.

Ki próbát tett falut járjon, álorcában maskarázzon.
Ökör módra láncon járjon, lányos háznál kaput rázzon.
Ügyelj gazda, bezárkózzál! Maskarásban meg ne bízzál!
Mert, boglyádat széjjelszórja, kerti ágyas széttapodja.

12/13. Negyednap   Ambrus-nap (dec. 7.)

Almabor és mézes bor, jól jön Luca éjféلكor.
Ágyad mellé mérjed ki, hogy időre forrjon ki.

12/14. Ötőnap   Mária-nap (dec. 8.)

Föld nyugalma megáldassék, Boldogasszony köszöntessék.
Leányokat beavatják, hogy farsangkor nőül adják.

Tűzön vizet felforrálnak. Füves vízben megtisztulnak.
Szagos gőzben párolódnak. Jó olajjal mázolódnak.
Égruhában szárítkoznak. Láng fényében búbájkodnak.
Majd, Szépasszonyt megköszöntik. Áldomással megilletik.
Szemmel verést így kerülnek. Szerelmüket így igézik.

12/15. Hatodnap   Valéria-nap (dec. 9.)

Nagylányokat összegyűjtik, búbájt üzni felkészítik.
Luca-jarást kigondolják, férfisértést megbosszulják.

Sötét Anna estét járja. Viselőset megriasztja.
Asszony házat el ne hagyjon! Rontás nehogy ráragadjon.
Férfit, legényt sem kíméli. Tisztes útról letéríti.

12/16. Hetednap   Judit-nap (dec. 10.)

Próbáló, avató – Cégéres vasárnap.

Nagylányokat összehívják, asszonyokkal kitanítják,
Tapasztaltak beavatják, 'kiben bíznak, befogadják.

12/17. Hetedfő   Damáz-nap (dec. 11.)

Nagylányokat egybegyűjtik, farsangolást megbeszélnek.
Csábítgatást megtanulják! Kötést, oldást kiokulják!

12/18. Kettednap   Johanna-nap (dec. 12.)

Néző estéje. Kenő sötétje. Tudó éjjele. Hívő éjdele.
Hogyha Luca sárban jár, Karácsony már hóban áll.

12/19. Harmadnap   Luca-nap (dec. 13.)

Férfi házat el ne hagyja, mert fehérnép megnyomhatja!
Luca-széket elkezdje, Luca-naptárt készítse!

12/20. Negyednap   Bertold-nap (dec. 14.)

Idegen nőt be ne engedj! Külső rontást, hogy ne szenvedj!
Jobb, ha Te mész el hozzája, baj maradjon inkább nála.

12/21. Ötödnap   Detre-nap (dec. 15.)

Készítsd sajtot birsalmából, mézes, diós mandulából.
Karácsonynak ünnepére, gyermekeknek jókedvére!

12/22. Hatodnap   Albina-nap (dec. 16.)

Gyógyfüveid megszemléljed. Hibásabbját kiszemeljed.
Fahamut is összegyűjtsed. Szappanodat azzal főzzed.

12/23. Hetednap   Lázár-nap (dec. 17.)

Kikúráló vasárnapja. Szerencsét hoz napnyugtája.
Aki józan, kártyát verjen! Aki ivott, kockát vessen!

12/24. Hetedfő   Grácián-nap (dec. 18.)

Méhviaszból formálj gyertyát! Hetednapra lássad lángját!
Vágjál hozzá fenyőtüskét, szárítva jól adja füstjét!

12/25. Kettőnap   Dárius-nap (dec. 19.)

Égess meszet tisztításhoz, bőrnek, sebnek gyógyuláshoz!
Madarakat megetessed, Földanyánkat így köszöntsd!

12/26. Harmadnap   Teofil-nap (dec. 20.)

Viselő nő, ki ne menjen! Kerítésen maradjon benn!
Szemmel, hogy ne verethessék. Teje, hogy ne rekeszthessék.

12/27. Negyednap   Tamás-nap (dec. 21)

Gyújtsunk este gyertyát, Napnak segíteni!
Tavasznak eljöttét, ekképp siettetni!

12/28. Ötödnap   Zénó-nap (dec. 22.)

Karácsonyra főzz káposztát! Töltsél hozzá kolbászt, hurkát!
Legény 's leány most vigyázzon! Gonosz által ne nyomódjon.

12/29. Hatodnap   Viktória-nap (dec. 23.)

Gyűjts tűzifát Karácsonyra! Süss kalácsot asztalára!
Minden ételt elkészítsél! Újbort hozzá jól lefejsél!

12/30. Hetednap   Karácsony előestéje (dec. 24.)

Bableves és mákos guba. Káposzta és túrós buga.
Alma, dió, bor hozzája. Kisbőjt időt illőn zárja.

Nyári kalászt, 'mit őriztük, Nagykarácsony estére,
Koszorúsnak feldíszítjük, őseinknek dicsére.
Vízkeresztig megőrizzük, ünnepeink díszébe.
Majd, hamuvá elégetjük, 's szórjuk fürdők vizébe.

Éjjel feküdj a földre, egy fertályi időre.
Kaparj lyukat a földbe, majd hajoljál fölébe.
Jobb füleddel hallgassad, lyuknak zaját faggassad.
Szekér hangját, ha hallod, újév titkát megtudod.
Teli szekér moraja, gazdag termést jósolja.
Üres szekér robaja, gyenge termést jósolja.

Éjfél előtt tüzet gyújtsál! Ehhez jó fát, kellőt tartsál!
Tölgy, fűz, nyír, nyár – ezt javallják. Füstjük – gonoszt távol tartják.

Lezárva: 2014. december 13-án.